

REPUBLIKA

Rok VII | ŁÓDŹ ŚRODA, 30 STYCZNIA 1929 ROKU.

CENA NUMERU 25 GROSZY.

Nr. 30

Zakwestjonowanie majątku m. Łodzi

Cały szereg placów i gruntów, które magistrat zaliczał do majątku miasta, stanowi rzekomo własność prywatną obywateli łódzkich.

Olbrzymi proces kilkudziesięciu obywateli przeciwko gminie Łódź.

W wielokrotnych enuncjacjach członków samorządu miejskiego, czynionych wobec przedstawicieli prasy oraz przed forum rady miejskiej podkreślono, iż ŁÓDŹ JEST GMINĄ BARDZO UBOGA i że majątek jej stanowią duże obszary gruntów, przeważnie jednak nie rentujących się. Bądź co bądź jednak grunta te przedstawiały poważną wartość i stanowią pozycję majątku miasta.

Dowiadujemy się jednak obecnie o rzeczy niezwykle sensacyjnej — że WIEKSZOŚĆ GRUNTÓW MIEJSKICH NIE NALEŻY WŁAŚCIWIE DO MIASTA, LECZ JEST WŁASNOŚCIĄ PRYWATNĄ

I że grunta te w najbliższej przyszłości mają być przez prawych właścicieli odebrane.

Jest to wiadomość zgoła niepowiedziana, to też postaraliśmy się zbadać dokładnie wszelkie szczegóły tej sprawy. Początki jej sięgają wielu lat wstecz, nie interesował się jednak nią nikt do czasu, póki magistrat celem ostatecznego ustalenia majątku miasta, nie wystosował do wszystkich właścicieli placów niezabudowanych i domów, graniczących z nieruchomościami, stanowiącymi własność miasta, pismo z prośbą o pisemne stwierdzenie, że nie mają oni żadnych pretensji do granic majątku miejskiego.

Miało to miejsce w ubiegłym tygodniu. Wśród obywateli łódzkich powstał ruch. Poczęto sprawdzać szybko wszelkie papiery i dokumenty przechowywane w rodzinie i przekonano się że już od trzeciego pokolenia

NIKTÓRZY OBYWATELE SA PRAWNYMI WŁAŚCICIELAMI GRUNTÓW, RZEKOMO NALEŻĄCYCH DO MIASTA.

Na posiedzeniu, jakie odbyło się w tej sprawie w magistracie, pp. Nestler i Karol Emde w imieniu obywateli stwierdzili, że

PLAC HALLERA, TERYTORJA KOLE-

JOWE ZAJMOWANE PRZEZ KOLEJ KALISKA, BOISKO SPORTOWE, PARK PONIATOWSKIEGO, CZĘŚĆ KAROLEWA, TERYTORJA NA POLESIU KONSTANTYNOWSKIM, GDZIE BUDOWANA JEST KOLONJA ROBOTNICZA ORAZ OBSZARY GRUNTU OD KOŃCA ZACHODNIEJ I WÓLCZAŃSKIEJ AŻ PO T. ZW. GRANICE KAPITULNE ZNAJDUJĄCE SIĘ POD BRUSEM — CAŁY TEN MAJĄTEK NIERUCHOMY JEST WŁASNOŚCIĄ PRYWATNĄ, KTÓRA MAGISTRAT NIEPRAWNIE ZARZĄDZA.

Wobec powyższego, obywatele - sąsiedzi

własności nieruchomości miasta nie złożyli pisemnego potwierdzenia, że nie mają pretensji do granic majątku miasta, lecz przeciwnie

DOMAGAJĄ SIĘ OD MAGISTRATU, BY TEN PRZEDSTAWIŁ SWE PRAWO WŁASNOŚCI.

Po posiedzeniu w magistracie odbyło się walne zebranie wszystkich zainteresowanych obywateli, na którym sprawa ta została ostatecznie wyjaśniona.

Otóż wszystkie wyżej wymienione obszary przed 1867 rokiem były własnością prywatną. Ulice Zachodnia i Wólczajska do granic kapitulnych były

przez właścicieli eksploatowane, pozostałe zaś grunta porosły swobodnie lasami, to też w 1867 roku władze rosyjskie nakazały oddanie ich pod zarządnictwo miasta.

ODDANIE POD PRZYMUSOWY ZAKAZ MIASTA NIE OZNACZAŁO JEDNAK ODEBRANIE PRAWA WŁASNOŚCI OSOBOM PRYWATNYM.

Obszary te przetrwały pod zarządem miejskim dotychczas. Sprawa własności była w zawieszeniu i narazie obywateli nie opłacały z gruntów tych żadnych podatków. Obecnie, gdy magistrat zażądał konkretnych pisemnych poświadczeń, okazało się, że około 70 właścicieli zgłasza pretensje do wymienionych obszarów.

Zachodziłaby tylko kwestja, czy miało to być zastosowane prawo o przedawnieniu. Otóż obywatele stoją na stanowisku, iż za czasów zaboru rosyjskiego a następnie w czasie okupacji niemieckiej — nie można było skutecznie dopominać się o swe prawa, należy więc liczyć początek biegu sprawy dopiero od roku 1918 t. zn. od chwili odzyskania przez państwo niepodległości.

Po omówieniu tych spraw utworzono komitet organizacyjny, do którego weszli

PP. NESTLER, K. EMDE, BOCHENSKI, ZAKRZEWSKI I BŁACHOWICZ, który zajmie się zorganizowaniem wszystkich zainteresowanych, celem wspólnej akcji w kierunku rewindykacji ich majątku od miasta.

Walne zebranie zainteresowanych odbędzie się w dniu dzisiejszym. Na zebraniu tem wyjaśni się wszystkim znaczenie tej sprawy i wskaże na konieczność zebrania w jaknajkrótszym czasie dowodów, stwierdzających prawo własności.

Po zebraniu wszystkich dokumentów spodziewać się należy jednego z największych procesów sądowych —

ZBIOROWEGO WYSTĄPIENIA KILKUDZIESIECIU OBYWATELI PRZECIWKO GMINIE ŁÓDŹ O ZWROT MAJĄTKÓW NIERUCHOMYCH, STANOWIĄCYCH WŁASNOŚĆ KILKUDZIESIECIU MILJONÓW ZŁOTYCH.

— 5. —

Byrd odkrył nową wyspę i 14 gór Pierwszy pięcigodzinny lot w nieznaną okolicę bieguna południowego.

Wiedeń, 29 stycznia.

Dzienniki donoszą z Medjolanu, że amerykański lotnik Byrd przedsięwziął w towarzystwie pilota norweskiego Bahlena i radiotelegrafisty Jura pięcigodzinny lot w nieznaną okolicę bieguna południowego.

W ciągu tego lotu dokonano ważnych odkryć. Byrd przeleciał nad krajem Scota i nad skalistym krajem królowej Aleksandry.

Do stacji iskrowej na parowcu pomocniczym „City of New York“ Byrd przesyła co godzinę sprawozdania iskrowe o swoim locie. Byrd DONIOŚL O ODKRYCIU NIEZNANEJ WYSPI I 14 NOWYCH GÓR SKALISTYCH.

Samolot dotarł do wszystkich wzgórz w pobliżu bieguna, sam zaś biegun południowy nie został osiągnięty.

Rewolucja wojskowa w Hiszpanji Pułk artylerji wstrzymał ruch pociągów.

MADRYT, 29 stycznia.

(Polska Agencja Telegraficzna).

Generał Primo de Rivera oświadczył na dzisiejszym posiedzeniu zgromadzenia narodowego, że rząd uważa za swój obowiązek względem kraju oraz zgromadzenia narodowego udzielić informacji o planowanym na dzisiejszą noc w całym kraju wybuchu rewolucji. Plan ten jednak wszędzie doznał niepowo-

zenia, jedynie w miejscowości Ciudad Real zbuntował się 1 pułk lekkiej artylerji, który zajął koszary żandarmerji, ustawił armaty na ulicach i wstrzymał szereg pociągów. Jednak rząd może oświadczyć, że w całym kraju panuje spokój. Wydano zarządzenia celem zlikwidowania buntu 1 pułku artylerji i winni zostaną ukarani.

Rząd nie wykona budżetu deficytowego

Minister skarbu Czechowicz ostrzega sejm przed podwyższeniem wydatków państwowych.

WARSZAWA, 29 stycznia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Po dyskusji na popołudniowym posiedzeniu komisji budżetowej minister skarbu Czechowicz oświadczył, że poczynione przez komisję

PODWYŻSZENIA W DOCHODACH SA W PEWNYCH POZYCJACH ZUPELNIE NIEREALNE.

Ale gdyby nawet te dochody były realne, to jakie istnieją podstawy do znacznego podwyższenia podatków. W dalszym ciągu minister odpięra zamierzenia podwyższania wydatków, twierdząc, że uchwalenie tych wydatków musi uczynić budżet deficytowym. Budżet taki — mówi minister — wywrze jak-

najgorsze wrażenie w kraju i zagranicą i przekreśli wszelkie perspektywy w zakresie kredytów zagranicznych. Będzie on odstępstwem od planu stabilizacyjnego rządu. Dzięki takiemu budżetowi uzyskamy opinię narodu bardzo lekomyślnego.

Po dalszej dyskusji minister Czechowicz raz jeszcze ostrzega komisję przed niebezpieczeństwem uchwalenia budżetu deficytowego i oświadcza w imieniu rządu, że

NIEMA TAKIEJ SIŁY, KTÓRABY GO ZMUSIŁA DO WYKONANIA BUDŻETU DEFICYTOWEGO.

✱

Warszawski korespondent „Republiki“ (B) telefonuje:

Wczoraj odbyło się u marszałka Daszyńskiego posiedzenie prezesów klubów sejmowych, na którym postanowiono, iż wobec opóźnienia prac komisji budżetowej posiedzenia sejmu będą się odbywać od czwartku, dnia 12 lutego codziennie po 9 godzin dziennie. Posiedzenia trwać będą od 10 rano do 2 po poł. i od 4 po poł. do 9 wieczorem. Dzisiaj wyjątkowo jeszcze posiedzenie zacznie się o 4 po poł., i trwać będzie do 9 wieczorem. Pośpiech ten spowodowany jest tem, że budżet musi być najdalej do 15 lutego przesłany do sejmu i do senatu.

S. Czuma aresztowany.

Do Warszawy nadeszła wiadomość, iż w dniu wczorajszym w Krakowie na żądanie władz śledczych Sosnowca aresztowano generalnego sekretarza PPS-lewicy p. Andrzeja Czumę i odstawiono go do Sosnowca.

Stabilizacja waluty rumuńskiej.

Bukareszt, 29 stycznia
Wnet po podpisaniu pożyczki zagranicznej rząd rumuński przystąpi do stabilizacji waluty. Projekt prawny o stabilizacji ma być przedłożony parlamentowi dnia 2 lutego

Dziś i dni następnych!

CASINOOrkiestra pod kier. L. Kantora.
Początek o godz. 4.30 po poł.

Osnuty na tle przeżyć jeńców wojennych tragiczny konflikt między niezłomną przyjaźnią dwóch mężczyzn a miłością do kobiety

POWRÓT Z NIEWOLI**PIERWSZY** owoc współpracy dwóch potężnych indywidualności kierowanej produkcją: **Eryka POMMERA** i reż. **JOE MAY'A****PIERWSZY** występ G. FRÖHLICHA od czasu jego kreacji w filmie **METROPOLIS**Początek seansów
o godz. 4.30 pp.**PIERWSZY** występ wielkiego tragika amerykańskiego **Larsa Hansona** w filmie europejskim**PIERWSZY** występ przepięknej **Dity Parlo** po jej zaangażowaniu się do Ameryki**Ks. Radziwiłł zrzekł się stanowiska****prezesa „Komitetu Konserwatystów”**

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Wielkie wrażenie w kołach politycznych wywarła wczoraj wiadomość, iż poseł ks. Janusz Radziwiłł zrzekł się stanowiska prezesa t. zw. „Komitetu Konserwatystów”, jednoczącego wszystkie ugrupowania konserwatystów na terenie Polski.

Ks. Radziwiłł znajduje się obecnie w Rzymie, dokąd wyjechał na pogrzeb swej zmarłej matki. W kołach politycznych przypuszczają, iż po powrocie ks. Radziwiłłowi zostanie ponownie zaofiarowane stanowisko prezesa w „Komitecie Konserwatystów”.

Wyrażane są jednak powątpiewania czy ks. Radziwiłł stanowisko to ponownie obejmie.

Kursy grzeczności dla konduktorów kolejowych

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

W przekonaniu, że w związku z Powszechną Wystawą Krajową w Poznaniu napłynie do Polski latem b. r. większa ilość cudzoziemców, ministerstwo komunikacji zdecydowało się uruchomić specjalne „kursy grzeczności” dla konduktorów kolejowych. Kursy takie zostały już uruchomione w dyrekcji gdańskiej, katowickiej oraz poznańskiej, gdyż przez te dyrekcje przejeżdża również i obecnie największa ilość cudzoziemców, mijających terytorium Polski drogą tranzytu. W najbliższym czasie analogiczne kursy zostaną uruchomione na terenie innych województw.

Odpowiedź niemiecka na propozycje min. Twardowskiego. Berlin, 29 stycznia.
(Polska Agencja Telegraficzna)

„Vossische Zeitung” donosi, że treść odpowiedzi niemieckiej na pismo ministra Twardowskiego, wysłanej w poniedziałek z Berlina do Warszawy, ustalona została po naradzie z posłem niemieckim w Warszawie Rauscherem, który wczoraj przybył do Berlina.

„Vossische Zeitung” twierdzi, że acz kolwiek stanowisko polskie wobec postulatów niemieckich nie zadowoliło miarodajnych kół berlińskich, to jednak odpowiedź niemiecka zapewne umożliwi dalsze przeprowadzenie rokowań z Polska.

Krwawe walki w Afganistanie.**Nowy pretendent do tronu maszeruje na Kabul.**Peshewar, 29 stycznia.
(Polska Agencja Telegraficzna)

W porozumieniu z władzami afgańskimi wydało zarządzenie celem nawiązania stałej lotniczej komunikacji pocztowej między Peshewar a Kabulem. Samoloty pocztowe odlatywać będą co tydzień.

Peshewar, 29 stycznia.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Według doniesień z Afganistanu, notują tam dalsze wypadki bandytyzmu.

Wiedeń, 29 stycznia.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Jak donosi prasa, były gubernator Kabulu Ahmed-Ali obwołany został emirem Afganistanu.

Ahmed-Ali rozpoczął marsz na Kabul.

Londyn, 29 stycznia.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Jak donoszą dzienniki, Ahmed-Ali Khan miał już przekroczyć Jagdalah.

Londyn, 29 stycznia.

Według doniesień „Daily Telegraph” z Peshewaru, samoloty anglo-indyjskie transportują codziennie z Kabulu po 30 osób, przede wszystkim kobiety europejskie. M. in. wywieziono z Kabulu małżonkę posła francuskiego i kilka kobiet niemieckich.

Wiedeń, 29 stycznia.

Dzienniki donoszą z Londynu, że we dług sprawozdania „Daily Telegraph” z Peshewaru, Habihulah znajduje się nie tylko w opresji wojskowej ale i finansowej. Usiłuje on uzyskać drogą gwałtów pieniądze od kupców.

Senator amerykański Walsh projektuje zwołanie nowej konferencji w sprawie redukcji zbrojeń na morzu.

Londyn, 29 stycznia.

Donoszą z Waszyngtonu, że senator Walsh wniósł do senatu projekt zwołania nowej konferencji w sprawie zbrojeń na morzu.

Walsh projektuje, że w razie gdyby taka konferencja nie doszła do skutku, to rząd Stanów Zjednoczonych będzie upoważniony do wybudowania floty tak wielkiej, jak flota Wielkiej Brytanii.

Walsh oświadczył dalej, że Anglia zastrzegła sobie prawo do rewidowania okrętów neutralnych podczas wojny.

Na tym terenie istnieje nadzwyczaj silne niebezpieczeństwo kolizji pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Anglią. Zamiast w dalszym ciągu prowadzić budowę krążowników, bardziej celowym jest zwołać konferencję między-

narodową, która przeprowadzi skuteczną redukcję zbrojeń międzynarodowych na morzu. Jest rzeczą zupełnie jasną, że dalsza budowa krążowników taka, jaką projektuje wniosek prawny złożony kongresowi amerykańskiemu jest przygotowywaniem się do wojny. Możliwość nowej wojny z Japonią według Walsh, jest dziś bardzo niewielka, podczas gdy różnice zdań z Anglią mają o wiele większe znaczenie. Osobiście Walsh nie sądzi, aby istniała możliwość wojny pomiędzy St. Zjedn. a Anglią, z wyjątkiem tego wypadku, kiedy obydwie strony prowadzić będą taką politykę budowy okrętów morskich, która powoli, lecz pewnie doprowadzi do zaognienia stosunków, a później do wojny.

Skradziony memoriał Groenera**został dostarczony policji przez redaktora pisma pacyfistycznego.**BERLIN, 29 stycznia.
(Agencja Telegraficzna Express)

W dniu dzisiejszym w miejscowości Hagen w Westfalii władze policyjne na skutek polecenia generalnej prokuratury Rzeszy dokonały rewizji w redakcji pacyfistycznego dziennika „Anderes Deutschland”.

Rewizja została dokonana w związku z ogłoszeniem, przez angielski miesięcznik Review of Reviews memoran-

dum Groenera. „Anderes Deutschland” ogłosiło bowiem że w redakcji znajduje się egzemplarz powyższego memorandum. Przeprowadzona rewizja nie dała żadnych rezultatów. Następnego dnia u władz policyjnych zameldował się redaktor wyżej wymienionego dziennika Kuster i złożył memorandum Groenera, prosząc o zaprotokółowanie, że egzemplarz ten otrzymał poczta od nieznanego nadawcy.

Dwaj bankierzy berlińscy**pozbawili się życia.**

BERLIN, 29 stycznia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

W godzinach popołudniowych popełnił dziś samobójstwo współwłaściciel jednego z domów bankowych 56-letni bankier Harry Betcher. Powodem samobójstwa były wielkie straty finansowe, które spowodował wspólnik samobójcy Maks Dukas.

Kiedy wiadomość o samobójstwie Bettchera dotarła do banku, wspólnik Dukas wystrzelał z rewolweru pozbawił się życia.

Samobójstwo obydwu bankierów wywarło olbrzymią sensację w kołach giełdowych i finansowych.

Dymisja szefa sztabu generalnego**armii litewskiej.**

Kowno, 29 stycznia.

(Agencja Telegraficzna „Express”)

W dniu dzisiejszym szef sztabu generalnego armii litewskiej pułkownik Plechawitius złożył na ręce prezydenta Smetony podanie o dymisję. Dymisja Plechawitiusa została przyjęta. Nie wiadomo czy Plechawitius otrzyma inne stanowisko.

Podanie o dymisję było umotywowane przez Plechawitiusa złym stanem zdrowia.

Groźny pożar tartaku w Berlinie**2 strażaków zabitych, 6 rannych**

BERLIN, 29 stycznia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Wczoraj w wielkim tartaku parowym „Alt Stralau” we wschodniej części Berlina wybuchł olbrzymi pożar, który z powodu nagromadzonych części drzewa rozszerzył się z niesłychaną szybkością. W czasie akcji ratunkowej dach tartaku zawalił się, zabijając 2 strażaków a 6 poważnie raniąc. Wobec mrozu i śnieżycy panującej w Berlinie akcja ratunkowa była niesłychanie utrudniona, tembardziej że dawał się odczuwać brak wody.

Pożar zniszczył**poselstwo polskie w Tokio**

TOKIO, 29 stycznia.

Dziś wczesnym rankiem wybuchł pożar w gmachu poselstwa polskiego, niszcząc znaczną część budynku.

Personel poselstwa wyszedł cało, dwu strażaków odniosło rany.

11 LUTEGO

W SALI FILHARMONJI

Wybór królowej
Łodzi i 4 dam
dworu.Ruleta.
Dwie orkiestry.**REDUTA PRASY**

p. n. „Pożegnanie Karnawału”

11 LUTEGO

W SALI FILHARMONJI

!! BEZ KAROTY !!Niespodzianki.
Atrakcje.

Co mamy do stracenia.

W „Pygmaljone” G. B. Shaw'a rozgrywa się maleńka, ale wielce charakterystyczna scena między wolnym jak ptak śmieciarzem a prof. Higginsem. Profesor Higgins, przypuszczając, że jest przez tego draba szantażowany, chce dać mu na odczepne 5 funtów, a po chwili, wzruszony wymową i oryginalnymi poglądami swego gościa, proponuje mu 10 funtów. Śmieciarz zgadza się przyjąć 5 funtów, uważając, że taka suma akurat wystarczy na wesołe spędzenie jednego, czy nawet kilku wieczorów, ale 10—o, nie! To już kapitał! Z taką sumą będzie więcej kłopotu, niż przyjemności. Śmieciarz będzie musiał się zastanowić, co zrobić z pieniędzmi i straci swą niezależność, dobry humor i apetyt. I wesoły nędzarz odmawia, nie chce zostać niewolnikiem pieniędzy. Nie chce stracić wolności.

Jest to drobny incydent, jeden z wielu paradoksów shaw'oskich, który zresztą znalazł swoje odzwierciedlenie w fakcie odmowy przyjęcia przez wielkiego pisarza angielskiego przyznanej mu nagrody Nobla.

Shaw oświadczył wówczas, że ma zupełnie dosyć pieniędzy i nie chce ich mieć więcej, niż zarabia.

Shaw i jego śmieciarz (to żadna obraz — ci dwaj ludzie, twórca i jego bohater, bardzo się nawzajem szanują) nie chcieli zrezygnować z wolności, ba! się ją stracić.

W życiu powszednim, codziennym istnieje wręcz odwrotna dążność: mieć coś do stracenia. Posiadać, przywiązać się, uzależnić siebie od takiej ilości dóbr, których trzeba przez całe życie strzec, by ich nie stracić. Wolność zdobywa się przez posiadanie, a kto nie ma nic do stracenia, jest człowiekiem bezpiecznym, dzikim, tonącym w rozpacz, a więc niebezpiecznym.

I dlatego tendencją współczesnego społeczeństwa jest, aby wszyscy jego członkowie byli od czegoś zależni, aby szli w rydwanie obowiązku i... wiecznego strachu: anuż uszczupli się, skurczy się to co stanowi cały sens ich życia.

Człowiek, który się nie boi, jest wprawdzie książkowym naszym ideałem, ale społeczeństwo takich ludzi nie mogłoby znieść.

Na strachu bowiem i wzajemnej zależności oparte są jego fundamenty, jego istnienie i bezpieczeństwo.

Ta cecha współczesnego społeczeń-

stwa znajduje również właściwe odbicie w ustroju politycznym państwa.

Tak nprz., demokracja polega na podziale władzy państwowej i jej rozczłonkowaniu w ten sposób, aby jaknajwiększa ilość obywateli posiadała przynajmniej drobną jej część, aby w ten sposób miała coś, czego stracić nie zechce, bo władza, chociażby w najskromniejszych rozmiarach, zastępuje dobra materialne, i jest z niemi często związana.

Natomiast w krajach, gdzie panuje absolutyzm lub dyktatura, olbrzymia większość narodu nie jest bezpośrednio zainteresowana w zachowaniu i obronie istniejącego stanu rzeczy i dlatego ustosunkowuje się do władzy albo obojętnie, z rezygnacją, albo wręcz wrogo i zazdrośnie.

Charakterystyczną nprz. rzeczą jest, że w Anglii, gdzie niema żadnej pisanej konstytucji, natomiast panują uświęcone tradycją zwyczaje demokratyczne, nie istnieje wogóle ruch republikański. Król nikomu nie przeszkadza i w najradykałniejszym nawet stronnictwie nikt nie wysuwa postulatu obalenia monarchji, jako takiej.

Bo nie o nazwę i formę chodzi, lecz o samą treść. Republika może być bardziej monarchistyczna, niż... monarchja.

Ale najmniejsza próba uszczuplenia praw (równoznaczne z władzą) obywateli, wywołałaby w Anglii twardy i energiczny opór całego narodu.

Bo oni mają coś do stracenia. Dla nich konstytucja (nie pisana, lecz rzeczywista!) jest stanem posiadania narodu, jest czemś, co każdy zalicza do swego kapitału moralnego (i materialnego!) i odebrać sobie nie pozwoli.

Tam zaś, gdzie ona istnieje tylko na papierze, gdzie nikt się do niej nie przywiązał, nikt jej dobrodziejstw nie zaznał, bronić jej też nikt nie będzie, bo—nie ma nic do stracenia.

Uczyńmy więc tak, aby konstytucja stała się dobrem ogółu, by weszła w krew narodu, by stanowiła część składową godności ludzkiej każdego obywatela, jego ambicję i obronę, a wówczas nie będzie obojętności i marazmu i nikt nam naszych praw i wolności nie odbierze.

Naród bowiem, jak jednostka, musi mieć „coś do stracenia”.

TADEUSZ GÓRSKI.

Komisja komunikacyjna sejmu obraduje nad zarzutami przeciw b. min. Romoc-kiemu.

Warszawski koresp. „Republiki” telefonuje:

Sejmowa komisja komunikacyjna obradowała dziś pod przewodnictwem p. Sobolewskiego (B.B.) nad wnioskiem p. Kapelińskiego i tow. w sprawie rzekomych nadużyć w dyrekcji kolejowej w Radomiu. Po dyskusji postanowiono zażądać wyjaśnień od rządu.

Wniosek postów frakcji komunistycznej w kwestji przyznania dodatku dla robotników węzła warszawskiego odesłano do komisji budżetowej.

50 dziennikarzy zagranicznych przybywa do Zakopanego

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Na międzynarodowe zawody narciarskie, które rozpoczyna się w przyszłą środę w Zakopanem, zgłosiło swój przyjazd 50 dziennikarzy ze wszystkich niemal państw Europy oraz Ameryki północnej i południowej. Dziennikarze przyjadą w najbliższą niedzielę do Warszawy, gdzie spędzą dwa dni na zwiedzaniu zabytków stolicy, a następnie odjadą do Zakopanego.

Redaktor Plewiński łącznikiem między sejmem a min. spraw wewn.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Minister gen. Składkowski powołał byłego długoletniego sprawozdawcę parlamentarnego i współzałożyciela dziennika „Express Poranny” red. Jerzego Plewińskiego na stanowisko łącznika między MSW a sejmem. Red. Plewiński objął wczoraj urządowanie.

Odwolanie konferencji antyalkoholicznej w Berlinie.

Rząd polski otrzymał zawiadomienie iż z powodu panującej w Berlinie grypy została odwołana konferencja antyalkoholiczna, zwołana przez Ligę narodów. Z ramienia rządu polskiego miał wyjechać na tę konferencję prof. dr. Radziwiłowicz. Konferencja odbędzie się najprawdopodobniej w Hadze.

Ostatnie dni bolszewizmu

Milukow wciąż twierdzi, że wróci do Rosji jako premier rządu demokratycznego.

Każdy nieuprzedzony obserwator, po zbadaniu stosunków w dzisiejszej Rosji, zgodzić się musi wraz ze mną na to, że bolszewizm zbliża się do swego kresu. Naród rosyjski zaczyna otrzasać się ze swej bierności i wchodzić w kontakt z rzeczywistością. Od dłuższego czasu zresztą zdaje on sobie sprawę z postępów, jakie poczyniły narody sąsiednie i zrozumiał już, że rewolucja się nie opłaca.

Mojem zdaniem przejście od dyktatury czerwonej do rządów cywilnych dokona się bez przewrotu rewolucyjnego, wojen wewnętrznych i gwałtów. Rosja zmęczona jest wstrząsami politycznymi i przelewem krwi. Ewolucja bolszewizmu ku polityce bardziej umiarkowanej będzie postępowała stopniowo. Żywioty demokratyczne Dumy carskiej, które przetrwały terror bolszewicki i obecnie przebywają na wygnaniu, uważają mnie za swego przywódcę, i liczą na to, że w stosownej chwili powrócimy do Rosji, aby tam zaprowadzić rządy na dykane i demokratyczne. Ewentualna restytucja dynastji Romanowych nie jest przewidziana. Cokolwiek stanie się w przyszłości, monarchja, z punktu widze-

nia rosyjskiego, należy do przeżytków. Caryzm zawsze uważany był za synonim ucisku.

Obecna sytuacja w Rosji podobna jest do pewnego okresu rewolucji francuskiej, do tej mianowicie chwili, gdy Robespierre przed termidorem rozpiął terror. Stalin w stosunku do opozycji znajduje się obecnie w tem samym położeniu. Chociaż przywódca jej, Trocki jest na wygnaniu, opozycja w Rosji jest jeszcze bardzo żywotna i odłam ten odpowiada ruchowi Hebertystów podczas rewolucji francuskiej, podczas gdy Kalinin odgrywa w Rosji rolę Dantona w wielkiej tragedji historycznej.

Bez Lenina bolszewizm w Rosji nie odniósł by zwycięstwa i gdyby niemiec ki sztab generalny nie był go przemycił do kraju, historia Europy wschodniej byłaby poszła odmiennym torem. W bolsze wiźmie tkwi cała filozofja Lenina. Byłem jednym z naocznych obserwatorów jego działalności w r. 1917 i mogę zapewnić, że przez długi czas nie posiadał on żadnych zwolenników.

Jeżeli rządy bolszewickie skończą się w Rosji, nie sądzę, by ich upadkowi towarzyszył terror biały. Powiedzia-

łem już, że według mnie, przemiana dokonana się stopniowo. W niektórych środowiskach co prawda oczekują krwawych rozruchów (pogromów żydowskich) na wielką skalę, nie zdaje mi się jednak, by wypadki usprawiedliwiły te przypuszczenia.

Nie zgadzam się z tymi, którzy głoszą, że demokracja zbankrutowała. Historia uczy, że wszelkie dyktatury upadają zawsze w chwili, gdy zdaje się, że są zupełnie ugruntowane. Jeden z pisarzy francuskich, Paweł Morand, miał po wiedzieć, że naród rosyjski rozkoszuje się swoim cierpieniem, że gloryfikuje ból, i czuje się szczęśliwym tylko w nędzy.

Jest to bardzo romantyczne i bardzo dalekie od prawdy. Nikt nie lubi cierpieć, nawet muzyk rosyjski, chociaż ten w ciągu wiekowego ucisku stał się jek-by istotą niższą. Chłop rosyjski zaczyna już dawać wyraz swemu niezadowoleniu z rządów bolszewickich, a niezadowolone nie to spotęguje się do tego stopnia, że dzisiejsi panowie Rosji będą musieli zmienić swą politykę. Doszliśmy do okresu przejściowego, w którym prawdziwa demokracja stanie w pogotowiu na placówce.

P. Milukow.

Niemcy marzą o odzyskaniu kolonji.

Atak prasy niemieckiej przeciw Anglii.

Berlin, 29 stycznia. (Polska Agencja Telegraficzna)

Prasa prawicowa berlińska uderza na alarm z powodu wiadomości londyńskich o sprawozdaniu komisji Hiltona Younga, wysłanej w swoim czasie przez rząd angielski do Afryki wschodniej, która w tym sprawozdaniu swoim wysuwa propozycję przyłączenia dawnej kolonii niemieckiej t. zw. Afryki wschodniej do pozostałych kolonji angielskich w Afryce. Prasa oświadcza, że rząd niemiecki dotychczas ogranicza się w swojej akcji do tego, by system mandatowy został utrzymany, jednakże wobec zagrożenia tego systemu rząd Rzeszy będzie musiał podjąć kroki, któreby zmierzały do utrzymania obecnego status quo.

Rząd Rzeszy zgłosi w Liżze narodów swe prawa, jako strona, biorąca u-

dział w traktacie mandatowym, w tym duchu, że domagać się będzie.

aby istniejący stan w kolonjach nie mógł być zmieniony bez zgody Niemiec.

Były gubernator kolonji niemieckich w Afryce, von Schnee, zamieszcza w organie niemieckiej partji ludowej „National Liberale Korrespondenz” ostrzy artykuł, podnoszący, że dawna kolonia niemiecka wschodnio-afrykańska została powierzona Anglii tylko do administracji jako mandat, sprawowany w imieniu i pod nadzorem Ligi narodów. Przyłączenie tego obszaru mandatowego do kolonji angielskich byłoby złamaniem paktu Ligi narodów.

Niemcy muszą, jaknajostrezej zaprotestować — pisze gen. von Schnee — przeciw zamiarom angielskim przekształcenia mandatu w aneksję.

General Górecki złamał nogę.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Do Warszawy nadeszła wczoraj wiadomość z Poznania, iż bawiający tam prezes Banku Gosp. Krajowego gen. Górecki uległ nieszczęśliwemu wypadkowi. Idąc ulicą poślizgnął się tak nieszczęśliwie, że upadł i złamał nogę powyżej kolana.

Przypadek chciał, że gen. Górecki szedł w towarzystwie swego przyjaciela, znanego chirurga poznańskiego prof. dr. Wierzejewskiego, który natychmiast przewiózł go dorożką do swej kliniki i dokonał operacji. Gen. Górecki będzie musiał pozostać w klinice około dwóch tygodni poczem przewieziony będzie do Warszawy.

SPLENDID

Dziś i dni następnych!

W LASACH POLSKICH

podług głośnej powieści **J. OPATOSZU.** Realizacja **JOHN TURKOW.**

W rolach głównych: **DIANA BLUMFELD, Silwen Rich.**

Chór wykona pieśni chasydzkie, synagogalne i nastrojowe.

Orkiestra pod batutą **A. Czudnowskiego.**

Początek seansów o godz. 4 30 pp.

Kącik dla pań.

Powrót do kobiecości.

Jeszcze niedawno kobiety tak namiętnie starały się wyzyskać męskość w stroju, że nie tylko kostium sportowy, ale nawet toalety wieczorowe i balowe cechował zasadniczy ton i linja chłopięca.

Wszyscy jeszcze doskonale pamiętamy „garconki” o kroju jumpre’owym, uszyte z brokatu, lamy, koronki i całego szeregu ozdobnych materj. Ale, na szczęście, to, co stanowi od początku historii treść powodzenia i tajemnicę uroku kobiety: „das ewig Weibliche” — nie pozwoliło się całkowicie zignorować przez przemijającą i kapryśną modę.

Dzisiaj kobiecość znowu zwyciężyła na całym froncie i silnie położyła rękę na wszystkim, co kobiety dotyczy. Nawet do stroju sportowego, który charakteryzuje zasadniczo męskość, pani wprowadza cały szereg dodatków i upiększeń, które chcą złagodzić surowość kostiumu.

Dodatkiem takim może być specjalne nakrycie głowy, które formą daleko odbiega od dotychczasowej męskiej czapki. Następnie cała gama barw jaskrawych w najfantastyczniejszych połączeniach czyni kostiumy sportowe dla pań wysoce atrakcyjnymi.

Również geometria znajduje tu szerokie zastosowanie: od śnieżnej bielej pól sportowych odznaczają się odważnie wszelkie trójkąty, kwadraty i romby, linje proste i łamane, które zdobią kolorowo kostiumy wysmukłych miłośniczek sportu zimowego.

I w piękny styczniowy poranek tak właśnie sportowiec z nartami na plecach, od razu już umalowany „na mróz”, wychodzi z wytornego hotelu w Chamoni, Pan czy St.-Moritz, pełen życia i humoru — naprzeciw słońcu i radości.

Z KONSERWATORJUM MUZYCZNEGO H. KIJENSKIEJ TRAUUGUTTA.

W niedzielę, dn. 3 lutego o godz. 16 w sali Konserwatorium odbędzie się III wieczorek muzyczny uczniowski. Udział w wieczorku biorą klasy fortepianowe prof. Dabrowskiego, Dobkiewicza, Keczwickówny, Kijenskiej - Dobkiewiczowej, Lewandowskiego, p. Lange i Albrechtówny; klasa skrzypcowa prof. Drużanowskiego i kameralna prof. K. Wilkomirskiego.

Maurice Renard.

„Latający Holender”.

Nikt nie wie kim jestem. Zmieniłem nazwisko i język ojczysty. Dla świata jestem umarłym Czy wie pan dlaczego? Nie dlatego, że jeden jebyny ocalałem z tej strasznej katastrofy morskiej, kiedy okręt „DuVernais, na którym płynąłem poszedł na dno, rozcięty niemal na pół. Lecz ponieważ widziałem to, czego żaden żywy człowiek widzieć nie może. Widziałem okręt, który zatopił „DuVernais, i mimo to żyję.

To straszne, ale panu opowiem tę historję. W najgłębszej tajemnicy. Czy przypomina pan sobie statek niemieckiej marynarki wojennej „Essen”? Komendantem jego był Ruechert. Okręt, który dziesiątki innych okrętów zatopił w czasie wojny i tysiące ludzi pozbawił życia.

Nikt nie wiedział co się z nimi stało. Prostu kłazownik znikł. Pamięta pan że pewnego dnia zniszczył on statek Czerwonego Krzyża „Princes Mand” a potem parowiec amerykański „Mauritania”. Były to jego ostatnie czyny. Nikt go więcej nie widział. Naprawdę szukano go. Znikł bez śladu. A żaden kapitan nieprzyjacielskiego okrętu nie mógł się pochwalić, że go zniszczył.

Top swoje — chłop swoje.

Biały, smaczny chlebek wypiekał Koniowski, mimo kar i zakazu.

Do starostwa grodzkiego wpłynęła skarga, iż właściciel piekarni przy ulicy Wschodniej 57, Szlama Koniowski wypiekał chleb z niedozwolonej do użytku mąki, znacznie lepszej od dozwolonej, wskutek czego odbierał całą klientelę wszystkim pobliskim piekarniom.

Starostwo grodzkie dokonało rewizji w piekarni i ustaliło, iż fakty przedstawione w skardze były zupełnie zgodne z rzeczywistością. W piekarni znaleziono 7 worków mąki niedozwolonej do użytku, które opieczutowano. Jednocześnie komisja ustaliła, że Koniowski nie wywiesił w piekarni cennika, wobec czego spisano mu drugi protokół.

Za wypiek chleba z niedozwolonej mąki skazano go w drodze administra-

cyjnej na 1000 złotych grzywny, a za niewywieślenie cennika na 150 złotych.

W kilka tygodni później starostwo grodzkie stwierdziło, iż Koniowski zerwał pieczęcie z siedmiu worków mąki, pozostawionej w jego piekarni i wypiekał z niej chleb.

Piekarzowi wytoczono więc trzecią z kolei sprawę.

Tym razem został on pociągnięty do odpowiedzialności karnej i stanął przed sądem okręgowym.

Na sprawie Koniowski twierdził, że ktoś bez jego wiedzy wypiekał chleb z opieczutowanych zapasów mąki i, że w tym wypadku nie ponosi żadnej winy.

Sąd po przesłuchaniu kilkunastu świadków, przemówieniu prokuratora i obrony skazał Koniowskiego na 300 złotych grzywny.

Z okazji rozszerzenia lokalu naszej firmy

A. Der Aprahamian

Specjalny Skład Dywanów Perskich

Warszawa, ul. Sienkiewicza 2 i 4, tel. 268-40

zawiadamiamy niniejszym naszą Szanowną Klientelę, że w ciągu dni 15 sprzedawać będziemy nasze dywany ze **znaczną zniżką cen.**

Niebywały wybór od 1—36 metrów kwadratowych.

Filii nie posiadamy. Filii nie posiadamy.

Pracownia Ortopedyczna

pod dozorem specjalisty lekarza i pod kierunkiem zagranicznego ortopedy wykonywa podług ... **du gipsowego**; wkładki na stopę płaską, gorsety i aparaty ortopedyczne, protezy i t. p.

Adres: Gdańska 28, m 1

Z Klubu Zrzeszenia Kobiet W. i Z. O.

Dzisiaj w środę, dnia 30-go stycznia r. b. o godzinie 8.30 wiecz. na tradycyjnej herbatce z okazji świąt „Chamisa Assar” wybitny prelegent p. red. I. Heftman z Warszawy wyłoży odczyt na temat: „Kobieta w prawodawstwie żydowskim”. Wstęp dla członkiń i wprowadzonych gości bezpłatny.

ODCZYT O ŻEROMSKIM W SALI O. K. Z. Z.

Sekcja elektromonterów przy zw. zaw. rob. przem. met. w Polsce oddz. Łódź urządza dnia 2 lutego r. b. o godz. 11 rano odczyt p. B. Lewina na temat „Ideologia społeczna St. Żeromskiego” na sali o. k. z. z. przy ul. Narutowicza 50.

Bilety w cenie 50 gr. nabywać można w sekretariacie sekcji elektromonterów przy ul. Narutowicza 50 we wtorek i środy od 7—9-ej wieczór a w dzień odczytu przy kasie.

Konkurent.

- Zanlim zgodzę się na pański ślub z moją córką, muszę wiedzieć, jaki pan ma dochód roczny?
- 12 tysięcy złotych rocznie.
- Ach tak. To razem z temi dwunastu tysiącami, które ja daję, będziecie mieli...
- Przepraszam pana, to właśnie te same 12 tysięcy, które pan daje...

Patefon

- Tatusz przysłał mi, żeby poprosił pana, czy nie mógłby pan pożyczyć nam patefonu.
- Tak późno chcecie jeszcze tańczyć?
- Nie... Chcemy spać.

psychoza wojenna, że byłoby może z braku obiektu zniszczyli któryś z własnych okrętów. Ognia! Ognia! Złosił wy uśmiech wyl się w kąciakach ust komendanta. Baczenie wciąż oglądał przestrzeń wodną, szukając nowej ofiary.

I nagle wynurzyła się ona w niewielkiej odległości. Rozległ się okrzyk wartownika. Ruechert udał się na mostek kapitański. Nie padło ani jedno słowo — ruch ręki, naciśnięcie sprężyny. Komendant wie, iż wszyscy ludzie już znajdują się na swych stanowiskach. Zna ich, wyszkolił ich dobrze.

Jak cień sunie przed nimi obcy okręt — żaglowiec, który przy bładem świetle księżycy jest dość dokładnie widoczny. Ruecher podnosi szkła do oczu. Rozpoznaje dwumasztowiec. Lecz co to! Uśmiech ginie z warzy komendanta, na jego miejscu widać przestrach i zmieszanie. Co to? Czy szkła nie są zaczarowane?

Widać dwumasztowiec, ale jakiś okaz muzealny. Bryg, statek handlowy, a nie z czasów Hansy. Myśl tak błyskawica przeleciała przez głowę kapitana: „Latający Holender”. Tak, to statek holenderski, przeklęty przez Boga, izby po wsze czasy błąkał się po morzach. Zna na legenda. I Ruechert doznał uczucia strachu. Po raz pierwszy. Gdyż wedle

tej legendy, którą wszyscy znają, okręt widmo, „Latający Holender” ukazuje się tym tylko statkom, które mają zginąć.

Lecz po chwili komendant już się śmiał. Znalazł rozwiązanie zagadki. W swych wędrówkach morskich, spotykał się już nieraz z różnemi trickami wojennymi. Wszak sam już przemalował i przerobił swój kłazownik „Essen” na niewinny trójmasztowiec. Wieleż to statków maskowało się cudownie, by oszukać nieprzyjaciela. Ale ten pomysł był doprawdy kapitalny! Przekształcić okręt w widmowy statek śmierci! Ach dowcipnisie. Chcieli jego, kapitana Ruecherta przerazić i tym sposobem ująć śmierci.

Opada go chęć skierowania reflektora na dwumasztowiec. Lecz odsuwa tę myśl do siebie. Lepiej jest nie zdradzać swej obecności. Lecz Ruecher czuje, że chęć oświetlenia tajemniczego statku wypływa z innych motywów. Czuje, że strach jego jeszcze nie miał. Gdyby był pewny siebie, zawołałby swego pierwszego oficera i szepnął mu z uśmiechem:

— Obejrzyj pan sobie ów obiekt! Tych tam na arce przedpotopowej! Latający Holender, przyjacielu, z pełną zalogą!”

Styczeń
30
SRODA

Dziś: Martyny
Jutro: Piotra Nolaszko
Wschód słońca o g. 7.21
Zachód słońca o g. 4.07
Wschód ksi. o g. 10.52
Zachód ksi. o g. 9.45
Długość dnia: 9.40.
Przybyło dnia: 1.08.

Strejk w rzeźni

ma się rozpocząć jutro.

Jak wiadomo, od dłuższego czasu w rzeźni miejskiej trwa zatarg między pracownikami a zarządem na tle nieuwzględnienia całego szeregu postulatów pracowniczych, między innymi, od mowy udzielenia 25-procentowej podwyżki płac. Celem rozstrzygnięcia sporu, pracownicy wystosowali do zarządu rzeźni pismo, prosząc o udzielenie do dnia 28 b. m. konkretnej odpowiedzi czy żądania pracowników będą uwzględnione czy też nie.

W dniu wczorajszym zarząd rzeźni nadesłał do związku pracowników instytucji użyteczności publicznej pismo, w którym komunikuje, że do dnia 20 lutego, t. zn. do czasu walnego zebrania zarządu, odpowiedzi pracownikom udzielić nie może. Wskutek takiego postawienia sprawy, odbyło się natychmiast posiedzenie zarządu związku, na którym postanowiono zwrócić się do magistratu o interwencję, a równocześnie proklamować strejk w rzeźni miejskiej.

Termin rozpoczęcia strejku uchwalony będzie na dzisiejszym walnym zebraniu pracowników rzeźni. Prawdopodobnie rozpocznie się on już jutro, a to ze względu na spodziewane zwiększenie uboju mięsa przed świętami. (a)

Cmentarz pogański w powiecie łaskim.

Przed kilku tygodniami w Książce Kasztelanji w powiecie łaskim podczas kopania studni, całkiem przypadkowo natrafiono na ślad glinianych skorup, które zainteresowały miejscowego inżyniera.

Sprawdzona do Książce Kasztelanji komisja archeologiczna orzekła, że natrafiono na prastare siedliska ludzkie jeszcze z epoki przedchrześcijańskiej, które to osiedliska znajdowały się na terenie wsi Dobroń, Mogilna i Łzań.

Znalezienie urn glinianych we wsi Mogilno, fachowcy tłumaczą tem, że wieś Mogilno, jak to sama nazwa wskazuje, była niegdyś cmentarzyskiem pogańskim, obok zaś Mogilna w ustrojach odprawiano obrządki pogrzebowe, składano ofiary i oplakiwano zmarłych. Stąd też wzięła nazwę według wszelkiego prawdopodobieństwa leżąca opodal wieś Łzań.

Dotąd zdołano wykopać niewielką ilość zabytków prastarej kultury słowiańskiej, a to ze względu na obfite opady śnieżne, ale z nastaniem wiosny sprawa ta ponownie stanie się aktualna.

Dotąd wydobyte przedmioty przesłane zostały do muzeum warszawskiego. (W)

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurnia apteki: N. Epsztajn (Piotrkowska 225) M. Bartoszewskiego (Piotrkowska 95) M. Rozenblum (Cegielniana 12), Gorfejn (Wschodnia 54), J. Koprowskiego (Nowomiejska 15). (b)

Białe zęby

czynią każdą twarz ładną i powabną. Często już po parokrotnym użyciu wspaniale orzeźwiającej, pachnącej pasty do zębów Chlorodont, szczególnie przy pomocy specjalnie dla tego celu skonstruowanej szczoteczki do zębów Chlorodont ze ząbkowaną szczecinką, przybierają zęby alabastrowo białą pożytk, oddech staje się czysty, a gnijące, między zębami, resztki potraw, zostają gruntownie usunięte.

Katownia dzieci

W zakładzie „wychowawczym” w Studzieńcu bito chłopców kijami i gumami, okreconemi drutem.

Kilkunastu wychowanków zmarło, kilkudziesięciu doznało kalectwa.

Kur. Cz. donosi: Niedawno pisaliśmy o nadużyciach pieniężnych w zakładzie wychowawczym dla małoletnich przestępców w Studzieńcu.

Na samo wspomnienie o tem, co się działo w tym zakładzie „wychowawczym”, krew zastygaw żyłach. Wprost nie chce się wierzyć, by w XX wieku mogły być praktykowane podobne tortury średniowieczne.

W zakładzie tym przebywało do niedawna 1000 wychowanków, którzy przechodzili istne piekło.

Mianowicie istniał tu podział wychowanków na „rodziny” wolne i karne.

Zarówno w jednej, jak i w drugiej kategorii bito chłopców niemiłosiernie i katowano w nieludzki sposób.

W „wolnej” rodzinie bito po ojcowski, gdy kto zasłużył. W karnej — bez powodu, mimo, że z systemu kar wyłączone było bicie. Na czele każdej rodziny stał wychowawca i miał do dyspozycji t. zw. pilnowaczy. Pilnowacze byli uzbrojeni w kije i gumy.

Jako narzędzie tortur stosowana była „pyta”.

Chłopcy godzinami klęczeli na ławce, węgłu, grochu i jednocześnie w wyciąg-

niętych rękach w górę musieli trzymać kij, stołek, miednice z wodą i t. p.

W nocy budzono chłopców i polewano śpiących kubkami zimnej wody, kładąc spać w mokrej bieliźnie.

Chłopcy pozbawieni byli ubrania i bielizny. Ręczników wogóle nie dawano im.

Wychowawcy używani byli do najcięższych robót, nie wyłączając czyszczenia rękoma dołów kloaczych. Łopat nie było.

Wychowawcami byli ludzie bez kwalifikacji: ogrodnicy, majstrowie szewscy i t. p.

Wychowawcy tolerowali znęcanie się pilnowaczy. W zakładzie było kilka dziesiąt ofiar uszkodzenia ciała.

W czasie tych egzekucji bito gumami, okreconemi drutem i dębem wami linijkami oraz sprzączkami.

Chłopcom dawano po 60 — 100 rązów, tak że koszule były całe czerwone od krwi. Zeby nie krzyczeli — nakładano im na twarz czapkę i nakrywano kocami. Nadto bito i kopano po twarzy.

W czasie bicia inni wychowawcy musieli trzymać chłopców za nogi.

Stwierdzono, że w zakładzie wskutek tortur i uszkodzenia ciała zmarło z ran kilkunastu chłopców, kilkudziesięciu zaś chłopców doznało kalectwa.

Wszelkie skargi chłopców były niszczone.

Trwało to w ciągu kilku lat do roku 1927, kiedy to nastąpiły zmiany w Studzieńcu.

Sprawa ta jest niebawem tematem wielkiego procesu, który dziś się zaczyna w Warszawie.

Katastrofa kolejowa pod Małkinią Lokomotywa i kilka wagonów zdruzgotane.

Wczoraj w nocy o godz. 3 min. 30 na stacji Małkinia wydarzyła się katastrofa kolejowa.

która jedynie dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności nie przybrała większych rozmiarów.

Na stacji małkińskiej stał pociąg towarowy, który miał za chwilę odejść w stronę Białegostoku. W tym samym czasie do Warszawy dążył całą siłą pary pośpieszny pociąg towarowy

nr. 762, składający się z 42 wagonów, naładowanych różnemi towarami. Maszynista tego pociągu wskutek gęstej mgły nie zauważył sygnału i pociąg wpadł jak wicher na stację.

Ponieważ w tem miejscu jest spadek i pociąg szedł z szybkością 40 km. na godzinę, maszynista dopiero po przejechaniu sygnału zauważył swoją pomyłkę. Niestety było już zapóźno. Nastąpiła nieunikniona katastrofa.

Rozległ się trzask druzgocących wagonów i przerażające jęki rannych.

Pociąg pośpieszny wpadł na końcowe wagony drugiego pociągu, który już ruszał ze stacji. Zderzenie było tak silne, że

parowóz oraz kilka wagonów zostało zmiażdżonych.

Ofiarami katastrofy padło dwóch pracowników kolejowych: 22-letni Stanisław Piwko, hamulcowy (Białystok) i 34-letni Józef Klimowicz, p. o. kierownika pociągu (Białystok).

W chwili katastrofy Piwko znajdował się w budce i zajęty był przy hamulcu. Budka hamulcowa została zdruzgotana, a kolejarz jedynie

cudem uniknął śmierci.

Drzwi budki otworzyły się bowiem i Piwko wypadł na tor, doznając ogólnego obrażenia ciała. Klimowicz, znajdujący się w brankardzie, doznał potłuczenia klatki piersiowej i złamania żebra.

Poszwankowanych przywieziono o godz. 8 na dworzec Wileński, skąd zabrano ich do szpitala kolejowego św. Wojciecha.

Awantury w gminie żydowskiej Pod gradem „pocisków” z galerji obradowała rada gminy.

Na posiedzeniu rady gminy żydowskiej miały miejsce w niedzielę i poniedziałek niezwykle gorszące wypadki na tle tarć pomiędzy poszczególnemi grupami i stronnictwami, których przedstawiciele zasiadają w radzie.

Na porządku dziennym niedzielnego posiedzenia rady gminy znalazła się sprawa zakupu i rozdawnictwa węgla dla ubogiej ludności. Wniosek przedstawicieli opozycji (Bezpartyjni, sionisci, Bund i Poale - Sjon) brzmiał, by na cel ten wyasygnować 100 tysięcy złotych, podczas gdy ortodoksi z „Agudy” uważali, że wystarczy w zupełności suma 50 tysięcy złotych. Nad sprawa tą wywiązała się niezwykle ożywiona dyskusja, która niebawem nabrała charakteru napaści osobistych.

Dotknięty, między innymi, prezes gminy r. Mineberg, złożył oświadczenie, iż wstydzi się, że musi zasiadać w obecnej radzie gminy. Oświadczenie to wywołało burzę protestów. Wybuchła awantura. Atmosfera stawała się coraz bardziej podniecona i antagoniści poczęli poprostu walczyć z sobą na pięści. Wówczas przewodniczący, senator Budzyner, zarządził przerwę, odkładając dalszy ciąg do poniedziałku.

W poniedziałek na posiedzeniu przedstawiciele ortodoksów znaleźli się w mniejszości. Obecność ich jednak była konieczna ze względu na wymagane quorum, bez którego nie możnaby przepro-

wadzić uchwały o wyasygnowaniu 100 tysięcy złotych na zakup węgla.

Na wstępie zapisał się do głosu r. Mineberg. Przewodniczący oświadczył mu jednakowoż, iż na wniosek większości nie udzielił mu głosu do czasu odwołania przezeń oświadczenia, które obraża wszystkich członków rady. R. Mineberg zakomunikował jednak, że podtrzyma swe oświadczenie i powtarza, iż wstydem jest być członkiem tej rady. Wobec tego zaś, że nie udzielała mu słowa, frakcja jego opuszcza salę obrad.

Powstał nieopisany tumult i hałas. Część radnych rzuciła się do drzwi, i zamknęła je na klucz, by nie dopuścić do wyjścia członków i zerwania quorum. Na galerji rozległy się krzyki i gwizdy i posypały się stamtąd na radnych wszelakie twarde przedmioty. Galeria w ten sposób wyrażała swe niezadowolenie.

Wśród gwaru, krzyków i bicia w stół przegłosowano szybko wniosek o zakupie węgla za 100 tysięcy złotych, i wówczas dopiero otwarto drzwi i wypuszczono skonfundowanych radnych z „Agudy”.

Galerja jednak w dalszym ciągu siała zniszczenie, demolując krzesła i protestując przeciwko chęci zerwania posiedzenia. Musiano w końcu sprowadzić policję, która usunęła wszystkich awanturników i koniec posiedzenia odbył się w spokoju.

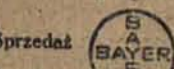
znów się pojawiła. Należy mieć się na baczności i przy pierwszym objawie przeciwdziałać. Najwerniejszym sprzymierzeńcem są prawdziwe

tabletki Aspirin.

Oddawno znane te tabletki usuwają i łagodzą bóle głowy, przeziębienie, a przez ożywienie krwioobiegu umożliwiają wystąpienie grypy, a tem samem i gorączki.

Należy zawsze żądać tabletek Aspirin w oryginalnem opakowaniu z czerwoną banderolą i zarejestrowanym znakiem „Bayer”.

Sprzedaj w aptekach

BAL BANKOWCÓW.

W sobotę, dnia 2-go lutego b. r. o godz. 10.30 wieczorem w przepięknie udekorowanych salach stowarzyszenia polskich kupców i przemysłowców chrześcijan w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej nr. 113 (parter, oficyna) odbędzie się tradycyjny bal karnawałowy na cele kulturalno-oświatowe związku pracowników bankowych.

Grand-Kino

Dziś premiera!

Passe-Partout i bilety ulgowe
nie ważnel

Początek o godz. 4.30.

Orkiestra pod dyr.
R. KANTORA.

Arcyprzebój sezonu!

Korona twórczości!

Iwana PETROWICZA

w filmie pdł. powieści GABRIELI ZAPOLSKIEJ p. t.

CAREWICZ

wzruszający dramat miłości następcy tronu.

Symfonia pieśni i miłości! Zwyczaje i obyczaje ludu rosyjskiego. Zamach bombowy na carewicza. Intrygi dworu rosyjskiego. Przepych wystawy. Porywająca gra artystów.

Uwaga: Specjalnie dla tego filmu 2 orkiestry: bałałajek i smyczkowa

LUONA

Dziś i dni następnych!

Kochankowie

z udziałem wyśnionej pary kochanków

Vilma Banky i Ronald Colman

Ponadto:

ORDONÓWNA

i baletmistrz opery warszawskiej

SOBISZEWSKI

pokazują jak należy tańczyć najnowszy taniec „Warszawanka”

CAPITOL

Róg Zawadzkiej i Zachodniej

Dziś i dni następnych!

Mistrz wytworności ADOLF MENJOU w swej pierwszej kreacji dramatycznej!

ZA JEDNĄ NOC

Dramat podług sztuk Wiktora Sardou p. t. „Kapitan Ferrol”.

W rolach głównych partnerka Janningsa
w „Ostatnim Rozkazie”

Evelina Brent i William Collier.

Orkiestra symfoniczna pod batutą koncertmistrza Sz. BAJGELMANA.

UWAGA! Ceny miejsc na 1 seans w dni powszednie oraz w soboty, niedziele i święta od 12-tej do godz. 3-ej 50 gr. i 1 zł.

Wyjaśnienia prawne.

Sutania i odpowiedzi.

I.

Czy pracownikowi umysłowemu w razie opóźnienia przez pracodawcę wypłaty należą się odsetki zwłoki?

Art. 15 Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U. Nr. 35, poz. 323) „o umowie o pracę pracowników umysłowych” w materji wynagrodzenia zarządza: „Wypłata należącego się pracownikowi wynagrodzenia stałego odbywać się winna najpóźniej w końcu każdego miesiąca kalendarzowego. W razie zawinionej niewypłaty w terminie, pracodawca obowiązany jest do opłacania procentów zwłoki w wysokości od 2 do 3 proc. miesięcznie, poczynając od dnia zwłoki”. Należy tu zaznaczyć, iż za pracowników umysłowych ustawa uważa zarządców i kierowników przedsiębiorstw, dziennikarzy, artystyczny personel teatrów, personel lekarski, telefonistów, farmaceutów itp.

II.

W jakich wypadkach możliwe jest wyrzeczenie przez sąd eksmisji lokatora?

W myśl art. 11 ustawy o ochronie lokatorów rozwiązanie najmu może nastąpić przede wszystkim z winy lokatora w wypadkach przewidzianych w ustawach cywilnych, pozatem naem można wypowiedzieć jedynie z przyczyn ważnych, za które ustawa uważa:

- 1) jeżeli lokator mimo upomnienia za legą z zapłatą conajmniej 2 następujących po sobie rat komornego, chyba, że zaległość powstała z powodu braku pracy, lub wogóle nędzy wyjątkowej;
- 2) jeżeli rzadca sam zrzekł się posady, lub został z niej usunięty z własnej winy;
- 3) jeżeli lokator przez swe uporzecze, lub rażące przekroczenia obowiązującego porządku domowego obrzydza współmieszkańcom pobyt w domu, n. p. urządza stale nocami orgie;
- 4) jeżeli lokator przedmiot najmu oddał w podnajem, lub ustąpił za wynagrodzenie nadmiernie wysokie w porównaniu z komornem, jakie sam płaci;
- 5) jeżeli lokator prawo z umowy najmu w całości bez zgody wynajmującego innemu odstąpił;
- 6) jeżeli lokator posiada inne mieszkanie w tej samej miejscowości;
- 7) jeżeli w celu przystąpienia do budowy pomieszczeń mieszkalnych koniecz-

Nie agent, lecz konfident

Sąd skazał Sobczaka na 1 rok więzienia.

W ręce policji wpadł wyrafinowany oszust Marjan Sobczak, który podawał się za wywiadowcę urzędu śledczego w Łodzi i dokonywał najrozmaitszych machinacji.

Pewnego dnia Sobczak zgłosił się do szewca Gąsiorowskiego, zamieszkałego przy ulicy Abramowskiego 32 i wybrał sobie lakierki za 40 złotych.

Młodzieniec nie dał Gąsiorowskiemu ani grosza i wystawił weksel, płatny za parę miesięcy.

— Nazywam się Józef Wiśniewski. Jestem wywiadowcą policji — rzekł pokazując jakiś numerki. Szewc uwierzył mu.

Weksel w terminie nie został wykupiony. Poszkodowany szewc, nie mogąc wogóle odszukać Wiśniewskiego, zwrócił się do urzędu śledczego.

Okazało się wówczas, że

w urzędzie śledczym w Łodzi nie pracował żaden Wiśniewski.

Policja na podstawie zeznań szewca Gąsiorowskiego doszła do wniosku, iż pseudoagentem był Sobczak, który miał już na sumieniu podobne sprawki. Aresztowano go.

Sobczak znalazł się przed sądem okręgowym.

Na sprawie przyznał się do winy.

— Byłem konfidentem policji — mówił — Myślałem, że szewc nie zrozumie, co znaczy konfident, więc powiódłem mu, że jestem wywiadowcą. Weksel nie został wykupiony w terminie, bo nie miałem pieniędzy. To przecież każdemu może się zdarzyć

Świadkowie wystawili mu jaknajgorszą opinię.

Sąd po wysłuchaniu mów prokuratora i obrony skazał go na rok więzienia.

Najpiękniejszy amant—wyśniony,
kochany — bożyszczce kobiet

RAMON NOVARRO

i wiośniana, czarująca

NORMA SHEARER

Ukażą się wkrótce na ekranie kina „SPLENDID”
w pełnym uroku romantycznym dramacie reżyserji
genjalnego realizatora E. LUBICZA

p. l.

KSIĄŻE STUDENT

ne jest zniesienie, lub przerobienie budowl;

8) jeżeli budynek przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stał się własnością Państwa, lub związku samorządowego;

8) w wypadkach podnajmu, gdy lokator dostarczy sublokatorowi innego, odpowiadającego potrzebom sublokatora i podlegającego przepisom ustawy o ochronie lokatorów, pomieszczenia.

TEATR

MUZYKA /ZTUKA

TEATR MIEJSKI

Dziś, środa po raz ostatni wieczorem arcywesoła „Sekretarka Pana Prezesa” z Stefanią Jarkowską w roli tytułowej po cenach najniższych.

„PYGMALION”

Przyjęta gorąco przez publiczność i prasę wyborna komedia Bernarda Shaw’a „Pygmalion” grana będzie jutro, t. j. w czwartek, w piątek, sobotę i niedzielę wieczorem.

„Carewicz” z Al. Weglerko dany będzie w sobotę o godz. 4 popołudniu. Ceny popularne.

Bilety w kasie zamawiać.
W próbach pełna głębokich socjalno-psychologicznych założeń głośna sztuka E. Toller’a „Hinkeman”.

TEATR KAMERALNY.

Dziś i dni następnych o godz. 9-ej wieczorem głośna sztuka A. Słonimskiego „Murzyński” z Michałem Zniczem.

TEATR MIEJSKI NA PERYFERIACH.

W sobotę o godz. 5 popołudniu w szkole im. Bolesława Chrobrego ul. DREWNOWSKA 88 i w niedzielę w Teatrze Scheiblera i Grohmana Przędzalniana 68, dane będą: prolog „Dyktatora” J. Żuławskiego w reżyserji E. Wiercińskiego i wesoła 2-aktowa komedia J. Korzenińskiego „Majster i czeladnik”, reżyserowane przez St. Janowskiego.

Bilety do nabycia w cenie od 50 gr. do 3 zł. w Sekretarjacie szkoły im. Bolesława Chrobrego przy ul. DREWNOWSKIEJ 88 i w V Oddz. Straży Ogniowej.

TEATR POPULARNY.

Kapitałny wodewil karnawałowy „12 don Jafeta”, który zdobył sobie pełne uznanie rozbiawionej publiczności grany będzie codziennie o 8.20 wieczorem.

ARARAT.

Dziś o godz. 9.30 wiecz. dalsze powtórzenie triumfującego programu p. u. „Maskarada”, cieszącego się rekordowym powodzeniem.
Przed sprzedaż biletów o godz. 6-ej wiecz.

Sprostowanie.

Na mocy art. 30 Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 10 maja 1927 r. o prawie prasowym (Dz. U. R. P. Nr. 1, ex 1928 r., poz. 1) upraszam o umieszczenie w najbliższym numerze cytowanego czasopisma następującego sprostowania:
W związku z artykułem zamieszczonym w Nr. 29 czasopisma „II. Republika” z dn. 29.1 r. b. na str. VII-ej p. t. „Likwidacja bandy podpalaczy i t. d.” — Łódzkie Starostwo Grodzkie stwierdza, że rzekome fakty opisane w tym artykule nie odpowiadają prawdzie i że żadnej nowej bandy, któraby planowała szereg napadów w Łodzi nie aresztowano, — i jej istnienia nie ujawniono.

Starosta Grodzki
Strzemiński.

W dniu 28-ym stycznia b. r. o godz. 4 i pół po poł. po ciężkich cierpieniach zmarła, przeżywszy lat 32
ś. p. z Krawczyków
Marianna Zawierka
 Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Brąsera 28 na cmentarz w Radogoszczu nastąpi w czwartek dn. 31 stycznia o godz. 3-iej po poł. o czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znaniomych
Straska i maż i rod ina

Bandyta Szczeciński przetransportowany będzie do więzienia.

Przez przeciąg całego niemal tygodnia urząd śledczy w Łodzi przeprowadzał śledztwo, zarówno w sprawie zabójcy b. p. Króla, Romana Szczecińskiego, jak i wielkiej szajki bandyckiej, na czele której stał osławiony bandyta Kaczmarek.

Śledztwo policyjne zostało z dniem wczorajszym ostatecznie zakończone i przekazane sędziemu śledczemu 4 rewi ru p. Maurerowi.

Za kratkami więzienia kopernickiego zasiadło 50 osób, stanowiących dwie groźne bandy.

Obie szajki bandyckie mają na sumieniu 49 napadów rabunkowych z bronią w ręku oraz szereg kradzieży i włamań.

Jutro władze policyjne rozpoczną wzywać osoby poszkodowane, którym zwróci się niektóre zrabowane przedmioty. Reszta przedmiotów, odebrana bandytom oraz broń, amunicja, świdry, łomy, raki i inne narzędzia złodziejskie, znalezione bądź przy aresztowanych bądź też w melinach i kryjówkach przekazane zostały władzom sądowym, jako dowody rzeczowe.

Wobec ogromu materiału, jaki zebrał się w ostatnich dniach, sprawą tą zajmie się kilku sędziów śledczych.

Jak się dowiadujemy władze postarają się przyspieszyć śledztwo w tej sprawie. (w).

Śledztwo policyjne w sprawie zabójcy b. p. Króla prowadzone przez wydział śledczy pod kierunkiem nadkomisarza Weyera zostało ostatecznie zakończone.

Wczoraj akta sprawy przeciwko Romanowi Szczecińskiemu przekazane zostały sędziemu śledczemu, który przystąpi już do ponownego przesłuchania bandyty i świadków.

W związku z tem w dniu dzisiejszym krwawy bandyta pod silną eskortą policyjną przewieziony zostanie karetką w więzienie do śledczego przy ul. Kopernika gdzie zajmie osobną celę. (w)

Krytyczna sytuacja właścicieli nieruchomości.

W związku z wygaśnięciem w dniu 31 stycznia 1928 roku moratorium dla długów hipotecznych przedwojennych, związek zrzeszeń własności nieruchomości miejskiej nadesłał nam obszerny komunikat, w którym omawiana jest obecna sytuacja właścicieli nieruchomości.

Komunikat ten wskazuje na ciężkie położenie materialne własności nieruchomości, spowodowane wzrostem kosztów administracyjnych konserwacji i remontu domów, niewypłacalnością bezrobotnych, nie mogących uiścić komornego, nakazami remontów, wysokim opodatkowaniem itp. wobec czego własność ta nie jest w stanie spłacać długów hipotecznych i utrzymywać domów w stanie używalnym. Sytuację tę pogarsza, według brzmienia komunikatu, fakt, że właściciele nieruchomości nie mają źródeł zdrowego i przystępnego kredytu.

W konkluzji komunikat wskazuje na potrzebę wzmocnienia zaufania kapitałów własnych i zagranicznych do hipotek miejskich przez przywrócenie wartości i rentowności starym domom i przez stopniowy powrót do ogólnego prawa w dziedzinie mieszkaniowej t. j. nowelizacji ustawy o ochronie lokatorów i zezwolenia na dokonywanie wolnych umów między właścicielami a lokatorami. (a).

Polska stała się Syberją.

Na niektórych liniach pociągi towarowe i osobowe ugrzęzły w śniegu. Ludność zwraca się do ministra Kühna z prośbą o pomoc.

W ciągu dnia wczorajszego temperatura podniosła się nieco i nastąpiła w Łodzi nieznaczna odwilż. Termometr wskazywał do południa 2—3 stopnie poniżej zera. Opady śnieżne na ulicach zamieniły się szybko w brudną papkę błotną. Przed wieczorem nastąpiło jednak ponowne ochłodzenie i temperatura doeszła do — 6 stopni C.

W ciągu dnia było pochmurno z zanikającym opadami śnieżnymi.

Onegdaj w nocy natomiast opady śnieżne były tak wielkie, że wczoraj rano w całym kraju wywołały przerwy w komunikacji i odcięły szereg miasteczek i wsi od świata.

Zaspy śnieżne zmieniły kraj w Syberję.

Ministerstwo komunikacji i poszczególne dyrekcje kolejowe stanęły nagle wobec niesłychanie trudnego zadania

walki z białym niebezpieczeństwem, grożącym katastrofalnym sparaliżowaniem połączeń kolejowych.

Zorganizowano ad hoc całe armie robotnicze, aby niszcząc zapasy śnieżne, które naksztalił muru chińskiego zaczęły rozgradzać kraj.

paraliżując pulsujące życie ośrodków.

Straty są olbrzymie.

Eksport węgla z kopalń śląskich jest również częściowo sparaliżowany.

Kopalnie dostarczają w niestabnym tempie mas węgla, które wskutek opóźnień pociągów muszą leżeć na zwalcz. Zwały rosą i tworzą się zatory węglowe, powodując wielki zamęt w transportach.

Zatory takie potworzyły się już w dyrekcjach katowickiej i gdańskiej. Szczególnie trudności spowodowała śnieżnica w dyrekcji gdańskiej. Mimo, iż pociągi kursowały z plugami, ulegały ciągle w śniegu i stały na liniach po kilka godzin. Do syzyfowej pracy odgrzebywania toru z śniegu zmobilizowano w jednej tylko tej dyrekcji 10.000 ludzi.

W innych dyrekcjach — prócz warszawskiej, która dziwnym zrzadzeniem losu nie ucierpiała niemal zupełnie — walczy ze śniegiem jeszcze więcej rąk roboczych.

Ludność wskutek zatamowania ruchu cierpi dotkliwie. Do ministerstwa komunikacji nadchodzi

alarmujące depeze o pomoc.

W dyrekcji gdańskiej linja Puck—Krokowo była przez kilka dni zamknięta. Ludność okolicznych miast i wsi, pozbawiona dowozu żywności, wysłała do ministra Kühna

rozpaczliwą depezę, błagając o jaknajszystsze przywrócenie komunikacji.

W okolicach tych ciągle jeszcze szaleje zamieć śnieżna.

Ministerstwo komunikacji wysłało specjalną ekspedycję do oczyszczania torów. Oczyszczanie jednak napotykało na poważne trudności.

Lokomotywa zaopatrzona w plug odśnieżny ciężkiego typu i wagon służbowy, wdzierając się całą siłą pary w zaspy śnieżne zasłaniającą zupełnie pociąg. Bardzo często ekspedycja grzeźła w tunelu utworzonym z dwóch wysokich ścian śnieżnych

i musiała wzywać na pomoc pociąg ratowniczy.

W ostatniej chwili donoszą też o tragicznej sytuacji w dyrekcji lwowskiej. Przedwczoraj w nocy ugrzęzło tam 12 pociągów osobowych i towarowych.

Niezwykłe przygody miał wczoraj w podróży minister rolnictwa Niezabytowski w drodze do Lwowa. Na odcinku Brody—Lwów

pociąg, którym jechał minister ugrzązł trzy razy w śniegu!

Wezwano pociąg ratunkowy, który również omal nie został w drodze zasypany. Po długich wysiłkach, minister rolnictwa dotarł wreszcie do Lwowa z wielkim opóźnieniem.

W dyrekcji lwowskiej w ciągu ostatnich 24 godzin zamarł zupełnie ruch kolejowy na 12-tu odcinkach.

Jedynie w dyrekcji warszawskiej jest niemal zupełnie spokojnie. Opady śnieżne zostały usunęte i komunikacja nie jest przerwana. Z tego względu pociągi warszawskie przychodzą do Łodzi niemal punktualnie,

inne — z nieznacznymi tylko opóźnieniami. Zawęzanie śnieżne na kolejach dały się bowiem we znaki głównie ruchowi lokalnemu, ruch dalekobieżny natomiast odbywał się wczoraj naogół zadowalająco.

Na dziś państwowy instytut meteorologiczny przepowiada w dalszym ciągu zachmurzenie umiarkowane, rano mgliście. W ciągu dnia lekki mróz. Opadów śnieżnych nie będzie.

Z tego to ostatniego względu przypuszczać należy, że w ciągu dnia dzisiejszego zatory śnieżne będą wszędzie usunęte i normalna komunikacja przywrócona. (—is).

B. P.
WŁADYSŁAW KROTOWSKI
 zmarł dnia 29 stycznia 1929 roku, przeżywszy lat 60.
 Wyprowadzenie drogi nam zwłok nastąpi dn. 31 b. m. o g. 1-iej z domu przedpożebowego, o czym zawiadamiają pogrążeni w smutku
Syn i Rodzina.

Z powodu zgonu ojca naszej P. Szełowej
 B. P.
Samuela Walfisza
 wyrazy szczerego współczucia składa
Personel firmy „S. Litrowski“.

Kto jest rzemieślnikiem. Mają być wydawane specjalne zaświadczenia.

Z inicjatywy i pod przewodnictwem p. wiceprezydenta Rapalskiego, odbyła się wczoraj wieczorem konferencja informacyjna, zwołana celem omówienia sprawy t. zw. kart rzemieślniczych.

W myśl postanowień nowej ustawy przemysłowej, kart tych otrzymywać nie mogą te osoby, które nie posiadają dostatecznych — w rozumieniu ustawy — dowodów uzdolnienia. Wprowadza to komplikacje i trudności dla tych rzemieślników, którzy posiadali dawniej tylko jednego czeladnika i zwalniani byli na tej zasadzie od obowiązku wykupu świadectwa przemysłowego. Takie zaś świadectwa, narówni z zaświadczeniami o poprzednim samodzielnym prowadzeniu rzemiosła, są obecnie niezbędne dla uzyskania kart rzemieślniczych.

W obradach wczorajszych wzięli udział przedstawiciele: resursy rzemieślniczej, centralnego związku rzem. żydów (Południowa 4), centraln. związku rzemieślników (Zawadzka 5), zw. rze-

mieslników (Ogrodowa 9) oraz cechu rzemieślników zawodu szewskiego (Zachodnia 66).

Przedstawiciele zrzeszeń rzemieślniczych, po dłuższej dyskusji, zgłosili dezyderat, aby magistrat umożliwił otrzymywanie kart rzemieślniczych tym kategoriale zainteresowanym, którzy są dotychczas tych kart pozbawieni. Zdaniem przedstawicieli rzemiosła, wprowadzenie odpowiednich ułatwień byłoby możliwe albo na podstawie odpowiedniej interpretacji ustawy przemysłowej, albo też na podstawie zaświadczeń organizacji rzemieślniczych lub właścicieli domów i dwóch wiarygodnych świadków.

W imieniu władz miejskich p. wiceprezydent Rapalski oświadczył, że magistrat zbada dokładnie sprawę realizacji zgłoszonych dezyderatów i będzie się starał — w miarę możliwości — im załatwić, mając na względzie interesy sfery rzemieślniczej.

RADJOPROGRAM

ŚRODA, 30-go STYCZNIA.
 11.55 — Sygnal czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. komunikat lotniczo-meteorologiczny. 12.10 — Program dla dzieci. „Szopka polska“. 14.50 — Komunikaty: meteorologiczne, gospodarcze i nadprogram. 15.10 — Odczyt p. t. „Znaczenie i zadania akcji misyjnej“ — wygłosi Kazimierz Kodziński. 15.35 — Komunikat harcerski. 15.50 — Koncert z płyt gramofonowych. 17.00 — Odczyt p. t. „Pierwszy rok nauzenia języków obcych w szkołach powszechnych“ — wygłosi p. Stanisław Baziński. 17.25 — Skrzynka pocztowa — korespondencje bieżąca omówi dr. Marjan Stepowski. 17.50 — Koncert popołudniowy popularny. 18.50 — Rozmaitości. 19.00 — Odczyt p. t. „Góry nasze w szacie zimowej“ — wygłosi p. Stan. Lenartowicz. 19.56 — Sygnal czasu z Warszawskiego obserwatorium Astronomicznego. 20.30 Koncert wieczorny. Podczas paury transmisja z Krakowa. Karol Hubert Rostworowski wypowie utwór swój p. t. „Czerwony marsz“. 22.00 — Komunikat lotniczo - meteorologiczny. 22.10 — Komunikaty: policyjne, sportowy, nadprogram. 22.30 — Transmisja muzyki tanecznej z dancingu „Oaza“.

Marja Jacobini Karnawał

spędzi w Lunie

urzujemy ją bowiem w Karnawałowym szlagierze

— p. t. —
„Karnawał Wenecki“

Zrzeszenie Kobiet Żyd. W. i. Z. O. Al. Kościuszki 21.
Urządza wycieczkę do Palestyny
 przez Wiednię, Wrochły, Egipt (3 dniowy pobyt).
 Szczegóły i ceny udziela p. Lek.-dent. Reznikowa, Narutowicza 2 i p. Dr. Spektorowa, Piotrkowska 157

350 bilansów wielkich firm rewidują łódzkie władze skarbowe Na czym polegają „nowe okoliczności“

Sensację w Łodzi wywołał fakt doręczenia jednej z firm wielko - przemysłowych nakazu płatniczego w godzinach popołudniowych 31 grudnia ubiegłego roku, t. j. wówczas, kiedy upływał 5-letni termin, uprawniający wymiar podatku dochodowego. Łódzka izba skarbo- wa dokonała tego wymiaru na zasadzie stwierdzenia „nowych okoliczności“, które wedle art. 85 ustawy o podatku dochodowym i par. 152 rozp. wykonawczego do ustawy uprawniają do zmiany uprzedniego wymiaru w ciągu 5 lat od ustawowej daty płatności podatku.

WOBEC TEGO, IŻ, JAK STWIERDZILIŚMY, W ŁODZI SKONTROLOWANYCH BYĆ MUSI OKOŁO 350 WYMIARÓW PODATKU DOCHODOWEGO za lata podatkowe 1925, 1926, 1927 i 1928, SPÓŁEK, ZOBOWIĄZANYCH DO PUBLICZNEGO SKŁADANIA RACHUNKÓW, NALEŻY SIĘ LICZYĆ Z FAKTEM, IŻ W ROKU BIEŻĄCYM ZOSTAŁ PRZEPROWADZONA NIEZAWODNIE TAKA ILOŚĆ REWIZJI, CELEM DOKONANIA WYMIARU ZA TE LATA. Kierownictwo łódzkiej izby skarbowej nosi się z zamiarem odrobienia tej zaległości w ciągu roku 1929.

Kontroli tych nie należy identyfikować z rewizjami mającymi na celu wykazanie „nowych okoliczności“, które stanowią podstawę do dodatkowych wymiarów.

Ze względu na ważność sprawy, zwróciliśmy się do kompetentnych czynników w łódzkiej izbie skarbowej z prośbą o wyjaśnienie, w jaki sposób komentowane będą t. zw. „nowe okoliczności“, na zasadzie których władze będą mogły czynić wymiary dodatkowe.

Oświadczono nam, iż w praktyce władze wymiarowe mogą znaleźć „nowe okoliczności“:

- 1) albo Z OKAZJI REWIZJI KSIĄŻEK LAT NASTĘPNYCH,
- 2) albo GDY WŁADZE SKARBOWE ZNAJDĄ SIĘ W POSIADANIU NOWYCH FAKTÓW, STWIERDZAJĄCYCH NIEPRAWIDŁOWE KSIĘGOWANIE.

ZASADNICZO PŁATNIK MOŻE OD MÓWIĆ ORGANOM SKARBOWYM OKAZANIA KSIĄŻEK ZA TEN ROK PODATKOWY, ZA KTÓRY DOKONAŁ JUŻ WYMIARU PODATKU. Jeśli więc władze skarbowe, czy to na zasadzie badania ksiąg za lata następne, czy też, jak żeśmy wspomnieli, na zasadzie informacji, chcą zbadać pewne pozycje, to płatnik jest zobowiązany wówczas jedynie do powtórzenia przedstawienia ksiąg. O ILE REWIDENT WYKAŻE SIĘ PISMEM IZBY SKARBOWEJ, UPOWAŻNIAJĄCEM GO DO ZBADANIA ŚCIŚLE OKREŚLONYCH POZYCJI.

Wynika więc z tego, iż w tym wypadku, gdy płatnik otrzymał już nakaz płatniczy, badanie ksiąg w celu stwierdzenia nowych okoliczności może tylko wówczas nastąpić, gdy władze skarbowe wyraźnie w poleceniu zbadania ksiąg zaznacza, jakie to mają być okoliczności. Dopiero wówczas, gdy prawdziwość faktów, stwierdzających nieprawidłowe księgo-

wanie zostanie stwierdzona, może być przeprowadzona całkowita rewizja ksiąg i wymierzony dodatkowy wymiar.

WE WSZYSTKICH INNYCH NATA MIAST WYPADKACH, GDY ZOSTAŁ JUŻ WYDANY NAKAZ PŁATNICZY, I UPLYNĄŁ OKRES UPRAWNIENIA SIĘ, FIRMA MOŻE ODMÓWIĆ WŁĄDZOM SKARBOWYM PRAWA WGLĄDU DO KSIĄG.

Zaznaczamy, iż prawo wglądu do ksiąg, jakoteż czynienie dodatkowych wymiarów trwa 5 lat od czasu ustawowej daty płatności podatku. Przy tej sposobności musimy zwrócić uwagę na fakt, iż jak długo władze podatkowe nie nadesłały płatnikowi nakazu płatniczego, tak długo zobowiązany on jest przedsta-

wiać na każde żądanie ksiąжки do rewizji.

Oświadczono nam w izbie skarbowej, iż obecnie, gdy organizacja oddziału bilansowego dobiega końca, zaniechane zostaną kilkakrotne rewizje. Płatnicy powitają to zarządzenie z wielkim zadowoleniem, gdyż wielokrotne rewizje, przeprowadzane przez coraz to nowych kontrolerów skarbowych, podcinają autorytet, jakoteż zaufanie do władz podatkowych. Zasadniczo więc, o ile nie nastąpi wypadek, gdy władze przeprowadzą ponowną rewizję dla stwierdzenia nowych okoliczności, jednorazowe badanie ksiąg będzie normalne dla wymierzenia podatków.

W notesiku businessmana.

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZY Banku Polskiego odbędzie się w lutym. Na zgromadzeniu tem zatwierdzone będą bilans i rozrachunek zysków i strat za rok operacyjny 1928.

O PONOWNEM PRZEDŁUŻENIU terminu przerachowania i konwersji zobowiązań skarbu państwa z tytułu pożyczek państwowych z lat 1918 i 1920 ukazały się przepisy w „Dzienniku ustaw“. Według ustawy zgłoszenia do konwersji asygnat i obligacji pożyczek państwowych względnie świadectw tymczasowych mogą być składane do wyższego przerachowania do dnia 31 grudnia 1929.

O ZAMKNIĘCIU „GESCHE - HARIMAN“ - ówskiej cynkowni na Górnym Śląsku rozpowszechniły się nieprawdziwe wieści. Zamknięty będzie jedynie najstarszy oddział, nieposiadający urządzeń zabezpieczających - należyce zdrowie robotników.

668 SPÓŁDZIELNI ZLIKwidOWANO w latach 1926, 1927 i w pierwszym półroczu 1928 roku. Powodem tak licznych likwidacji jest: połączenie się, brak członków, straty, upadłość itp.

GIELDY.

URZĘDOWA CEDUJA GIELDY WALUTOWEJ
CZEKI: Belgia 123.95, Londyn 43.24 i pół, Nowy Jork 8.90, Paryż 34.86 i pół, Praga 26.38 i pół, Szwajcaria 171.50, Włochy 46.69, Marka niemiecka 211.83 i pół.

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE
Pożyczka inwestycyjna 112 dolarówka 103.50, 103.25, 5 proc. konwersyjna 67, 5 proc. konwers. kol. 59, kolejowa 102, 8 proc. B-ku Gosp. Krajowego 94, 7 proc. B-ku Gosp. Krajowego 83, 4 proc. listy zastawne ziemskie zł. 42.75, 43.40, 4 i pół proc. listy zastawne ziemskie zł. 50, 50.75, 50.40, 5 proc. m. Warszawy zł. 54.50, 8 proc. m. Warszawy zł. 70.75, 71, 70.75, 8 proc. m. Łodzi 65, 10 proc. m. Słesiec 72.50.

AKCJE
Bank Polski 191, Bank Zarobkowy 86, Ki-

Łódź, 30 stycznia.

PRZECIWKO POKATNEMU HANDLOWI po biurach i instytucjach podjęto akcję stow. kupców polskich. W dyskusji jaka się w tem stowarzyszeniu odbyła podniesiono, iż pokatna sprzedaż przynosi szkodę skarbowi państwa (nielegalni sprzedawcy nie wykupują świadectw przemysłowych, nie płacą podatków), kupującym którym wychają tandety, wzmawiając, iż towary są „okazyjne“, oraz kupcom którzy tracą w ten sposób zarobek.

DWUKROTNE PODWIĘZSZE CŁO rząd austriacki na importowaną z Polski trzode chlewną i mięso, nadwyżka uzyskana ma być obrócona na subsideja dla robotników austriackich. Zamierzona jest kontrakcja polska.

SUBSKRYPCJA PARYSKA LISTÓW ZA- STAWNYCH tow. kredytowego ziemskiego w Warszawie na sumę 50 mil. franków została z wielkim powodzeniem całkowicie pokryta przez konsorcjum banków francuskich. Wymieniona suma w stosunku do potrzeb kredytowych towarzystwa kredytowego ziemskiego stanowi nieznacznie stosunkowo kwotę, jednak sama operacja jest niewątpliwie pomyślnym początkiem.

NOTOWANIA BAWELNY.
Liverpool 28 stycznia — Bawelna amerykańska: Styczeń 10.19, luty 10.20, marzec 10.26, kwiecień 10.25, maj 10.32, czerwiec 10.26, lipiec 10.29, sierpień 10.23, wrzesień 10.17, październik 10.12, listopad 10.08, grudzień 10.19, loco 10.42.
Bawelna egipska: Styczeń 18.26, marzec 18.51, maj 18.70, lipiec 18.84, listopad 18.73, loco 18.85.
Aleksandria 28 stycznia. — Bawelna egipska: Sak. Marzec 37.56, maj 37.95, listopad 37.95, sierpień 37.30, październik 37.36.

Kartel chustkarzy

W dniu wczorajszym odbyło się walne zebranie zorganizowanego ostatnio kartelu przemysłu chustkowego.

Kartel ten powstał na terenie stowarzyszenia fabrykantów przemysłu włókienniczego.

Została ustalona następująca nazwa kartelu: „Sektora producentów chustek fantazyjnych, zrzeszonych przy stowarzyszeniu fabrykantów przemysłu włókienniczego“. Sektora ta organizuje przeszło 30 firm wymienionej gałęzi przemysłu.

Na walnym zebraniu wybrany został zarząd kartelu w osobach pp.: Ringarta, B. Libermana, Doktorczyka, Frumesa i Bogatera.

Zarząd w najbliższych dniach opracuje warunki sprzedażne kartelu. - j -

Przedłużenie kadencji sędziów handlowych.

Minister sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu postanowił na mocy art. 203 § 1 prawa o ustroju sądownictwa powszechnego przedłużyć kadencję wszystkich sędziów handlowych przy sądzie okręgowym w Łodzi na okres trzyletni od 1 stycznia 1929 do 1 stycznia 1932.

Ślubowanie sędziów handlowych odbędzie się dn. 1 lutego. - j -

Szybki transport manufaktury do Warszawy

Stowarzyszenie Kupców m. Łodzi wystosowało przed kilkoma tygodniami skargę do departamentu eksploatacyjnego ministerstwa komunikacji na powolne przewożenie przesyłek z manufaktury do Warszawy.

W odpowiedzi na powyższą skargę ministerstwo komunikacji zawiadomiło stowarzyszenie, iż po zbadaniu tej sprawy dyrekcja warszawska przeczyniła pociąg towarowy dalekobieżny nr. 594, który odchodzi z Łodzi - Kaliskiej o g. 23.37 i przybywa do Warszawy na główną stację warszaw. o godz. 5.30 przyczem Warszawa Główna ma polecenie natychmiastowego podstawiania pod magazyn przybyłych z manufakturą wagonów.

Na skutek tego zarządzenia przesyłki mogą być otrzymywane w Warszawie z magazynów stacyjnych już nazajutrz po wysłaniu ich z Łodzi. - j -

Bilans firmy Mitlin i Góralski.

Wczoraj podaliśmy wiadomość o złożeniu podania o uzyskanie odroczenia wypłat przez firmę „Mitlin i Góralski“.

Z załączonego do sprawy bilansu na dzień 1 stycznia 1929 wynika, iż aktywa zamykają się sumą blisko 2 i pół miliona zł.

Na sumę tę składają się m. in. następujące największe pozycje: nieruchomości — 850 tysięcy, maszyny — 550 tysięcy, dłużnicy — 300 tysięcy.

Ze stanu passywów wynika, iż wierzyciele łącznie z akceptami wynoszą przeszło 2 mil. 200 tys., pozatem figurują należności Towarzystwa kredytowego około 200 tys. zł. - j -

STANDARYZACJA JAJ eksportowych opóźnia się i termin wejścia w życie odpowiednich przepisów przesunięty zostanie na 1 marca rb. Tak samo z dn. 1 marca obowiązować zacznie cło wywozowe na jaja niesztandaryzowane.

SALA FILHARMONJI. Teatr Żydowski

Dzisiaj po raz ostatni o godzinie 9-ej wiecz.

DYBUK

Udział biorą:
Nada Karani, Borisowa i Rabinowicz.
Ceny popularne od zł. 1-2.50.

LILJANA

Szumią wiatry, srożą się burze, szaleją wichry, huragany i trąby powietrzne!

GISH WICHER

wkrótce
W CASINIE

Pierwsza konferencja Schachta z dyrektorem Banku Francji.

Paryż, 29 stycznia. O rozmowie dyrektora Banku Rzeczy d-ra Schachta z dyrektorem Banku Francji Moreau w Paryżu, „New York Herald” donosi, że jest to właściwie pierwsza wstępna konferencja przed formalnym posiedzeniem komisji rzeczoznawców w sprawie odszkodowań. Konferencja dyrektorów Banków Francuskiego i Niemieckiego trwała kilka godzin. Ani dr. Schacht, ani Moreau nie udzielili o treści konferencji żadnych informacji.

Napad piłkarzy na bal bokserów.

Katowice, 29 stycznia. Do skandalicznych ekscesów doszło w niedzielę na balu bokserów w Katowicach. Około godziny 4-ej nad ranem wpadła pijana grupa graczy L. F. C., wszczynając z miejsca bójkę. Jakis osobnik uderzeniem kufła rozplatał głowę Füstenbergowi, inni pobili dotkliwie przewodniczącego wydziału gier i dyscypliny Kordule.

Bokserzy sprowokowani tem zachowaniem się piłkarzy, zakasali rękawy i zaczęli potężnymi ciosami okładać napaśników. Piłkarze z wybitymi zębami w potarganych smokach ratowali się ucieczką. Szczególnie poturbowano znanych graczy Pohla i Kozaka.

40 osób spadło z balkonu podczas bankietu.

Mediolan, 29 stycznia. Szczególnymi nieszczęściami był ściany bankiet, który się odbył w Turynie z okazji poświęcenia pomnika wzniesionego ku czci poległych. W czasie bankietu 40 osób udało się na balkon celem zaczerpnięcia świeżego powietrza. W pewnej chwili balkon

załamał się. Wszyscy, stojący na nim, spadli z pierwszego piętra na bruk i odnieśli lżejsze i cięższe obrażenia. W czasie wychodzenia 100 osób zaczęło się tłoczyć w szatni. Podłoga nie wytrzymała i załamała się, 20 osób wpało do piwnicy, odnosząc ciężkie rany.

Cziczeryn jedzie do Turcji?

Wiedeń, 29 stycznia. Dzienniki donoszą z Konstantynopola, że sowiecki komisarz do spraw granicznych Cziczeryn zamierza odwiedzić tureckiego ministra spraw zagranicznych w Angorze, albo w Konstantynopolu Demonstracyjna ta zapowiedź ma świadczyć zapewne o tem, że stosunki między Turcją a Sowietami w dalszym ciągu są poprawne pomimo zbliżenia turecko-włoskiego.

Błogosławi na matkę powiła 20-te dziecko.

Berlin, 29 stycznia. Niejaka Rehm w Welzlar na Śląsku powiła 20-te z kolei dziecko. Najstarsze dziecko córka, jest już zameżna i sama posiada już czworo dzieci. Wszyscy prawie potomkowie pani Rehm żyją.

Włóścianie rosyjscy pozbawieni praw wyborczych dokonali zamachu na komisarza.

Ryga, 29 stycznia. (Agencja Telegraficzna „Express”) W Azerbejdżanie podczas kampanji wyborczej włóścianie pozbawieni praw wyborczych dokonali zamachu na komisarza sprawiedliwości republiki azerbejdżńskiej Welbekowa, który odbywał podróż agitacyjną. Podczas, gdy komisarz jechał górską drogą samochodem, włóścianie ostrzelali samochód z ukrycia. Welbekow otrzymał ciężką ranę, trzech czekistów z eskorty zabito.

Przechodząc przez ulice rozetrzyli się uważnie unikniesz Kalectwa i śmierci.

Węgry odcięte od świata

wskutek zasp śnieżnych.

BUKARESZT, 29 stycznia. (Agencja Telegraficzna „Express”) Wskutek ostatnich wielkich opadów śnieżnych całe Węgry zostały formalnie odcięte od świata. Pociągi na liniach prowadzących do Włoch, zostały zatrzymane w polu. Wskutek zasp śnieżnych pociągi na niektórych liniach stola w polu, zaś wojsko dostarcza pasażerom żywność.

11 tysięcy osób złożyło życzenia Wilhelmowi.

Paryż, 29 stycznia. „Petit Parisien” donosi z Berlina, że na liście osób, które złożyły życzenia b. kaiserowi z okazji jego imienin, figuruje zgórą 11.000 nazwisk, m. in. nazwisko Hindenburga oraz królów Holandji, Szwecji i Danji.

Trzy szyby naftowe w płomieniach.

Bukareszt, 29 stycznia. Dzienniki donoszą z Moreni, że pożar który powstał tam na tle krótkiego spiecia w przewodach elektrycznych, zniszczył trzy szyby naftowe oraz wiele rezerwuarów. Pożar zagraża domom położonym w bliskości szybów, które płoną. Szkody jak dotychczas wynoszą 50 milionów lei.

Ogłoszenie.

Wielu nabywców działek leśnych w osiedlu letniskowym „Tuszyn-Las” nie dotrzymało warunków umowy, zawartej z Magistratem m. Tuszyna, albowiem w terminach nie wpłaciło należnych rat za działki.

Wobec powyższego Magistrat m. Tuszyna podaje do wiadomości, że o ile do dnia 15 lutego r. b. zainteresowani nie uregulują zobowiązań, umowy zostaną z nimi rozwiązane, a działki sprzedane nowym reflektantom.

Burmistrz m. Tuszyna

(—) JÓZEF DOMOWICZ.

Tuszyn, dnia 29/1-29 r.

Ogłoszenie.

Sędzia Komisarz upadłości „Matka vel Mania i Mojsze Hersz małż. Wróblewscy” sędzia handl. Ludwik Korol na mocy art. 476 K. H. wyzywa niniejszym wierzycieli powyższej upadłości, aby stawili się osobiście lub też przez pełnomocników na zebranie wierzycieli, które odbędzie się w 2-ym terminie, w dniu wyharu kandydatów na syndyków tymczasowych w d. 9 lutego b. r. o godz. 12 w pol. w Sądzie Okręgowym w Łodzi, Żeromskiego 115, w kancelarji Wydziału Handlowego.

Za zgodność: (—) Adwokat Zygmunt Lewartowicz Kurator masy upadłości. Łódź, Nawrot Nr. 2.

Przetwory chem i surowce do celów przemysłowych

KWASY (siarkowy, solny, azotowy do 48 Be) techniczne, chemicznie czyste i do akumulatorów poleca

Sp. Akc. Fabryk chemicznych Noty Saklanej Kijewski, Scholtze i S-ka Warszawa, ul. Smolna 36. tel. 304-86 i 1-86.

W LECZNICY „SANITAS”

Cegielniana 29 tel. 44-51 Porada wenerologiczna dla chorych wenerycznych i niemocy płciowej 3 zł.

Lecznicy „SANITAS” Cegielniana 29 tel. 44-51 Wszystkie specjalności i dentystryka. Lampa kwarcowa. Rentgen, elektryzacja i wszelkie analizy. Gabinet światłolecznicy. Porada 4 złote.

GABINETY KOSMETYKI LEKARSKIEJ

D-ra MARIJ LEWINSONOWEJ Cegielniana 6, front i-o piętro, tel. 43-63 Choroby skóry i włosów, masaż, Beauté, leczenie światłem (Roentgen, kwarc, sollux). Godziny przyjęć dla pań i panów od 10—2 i 4—8. Elektroterapia i chirurgia estetyczna pod kierownictwem chirurga D-ra Z. LEWINSONA w godz. przyjęć od 12—2.

Obwieszczenie.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi podaje do powszechnej wiadomości, że zwyczajne ogólne zebranie członków Towarzystwa odbędzie się w dniu 26 lutego r. b. o godzinie 4 po południu, w gmachu Towarzystwa, przy ulicy Pomorskiej pod Nr. 21.

- Porządek dzienny ogólnego zebrania obejmuje:
- 1) Sprawozdanie Dyrekcji za rok 1928-ty.
  - 2) Projekt do etatu na rok 1929-ty
  - 3) Wybór dwóch Dyrektorów.
  - 4) Wybór jednego zastępcy dyrektora.
  - 5) Wybór trzech Członków Komitetu Nadzorczego.

Wstęp na ogólne zebranie przysługuje wszystkim członkom Towarzystwa, to jest osobom, które załączyły w niem pożyczkę w listach zastawnych, o ile wogóle służy im z prawa możliwość rozporządzania swoim majątkiem.

Za małoletnich usamowolnionych i pozostających pod opieką prawo głosu na ogólnym zebraniu przysługuje ich opiekunom i kuratorom.

Członek Towarzystwa może przelać swoje prawo do głosu na ogólnym zebraniu, na innego członka, nikt jednakże nie może mieć więcej, niż dwa głosy.

Sprawozdanie Dyrekcji za rok ubiegły, oraz projekt etatu na rok 1929-ty będą dostępne dla stowarzyszonych w Biurze Towarzystwa, poczynając od dnia 12 lutego r. b. — Bilety wejścia na ogólne zebranie wydawane będą w Biurze Towarzystwa w godzinach biurowych, poczynając od dnia 19-go do 25-go lutego r. b. włącznie.

Bez biletu wejścia nikt na sale ogólnych zebrań wpuszczonym nie będzie.

Zawiadomienie.

W najbliższych dniach zostanie otwarta wykwinnie urządzona

Restauracja Bar „EMPIR”

przy ul. Sienkiewicza 4, pod zarządem długoletniego fachowca.

Bufet stale będzie zaopatrzony w wyborowe zakąski zimne i gorące. Kuchnia warszawska. Spirytualja, wina krajowe i zagraniczne najprzedniejszych firm. Codziennie koncert znakomitego zespołu muzycznego.

Zarząd.

JEDYNY SPECJALNY (OD 1863 EGZYSTUJĄCY) ZAKŁAD
KEFIRU LECZNICZEGO K. SIGALINY
WYDZIĆ MOŻNA NA MIEJSCU, DOSTAWA DO DOMU NA ŻĄDANIE
UL. NARUTOVICZA (DZIELNA) 6, TEL. Nr. 4640.

INSTYTUT POLITECHNICZNY

66, B-d Exelmans, Paryż (16) Pod protektoratem Rządu i Wzwyższych Uczelni francuskich. **Otwarcie Sekcji Polskiej** Kursy specjalnie wydane w języku polskim pr długi łatwej metody nauczania drogą Korespondencji Przyjmowanie odbywa się do sekcji: 1) Elektrotechnicznej i 2) Inżynierów-Konstruktorów Po ukończeniu studiów otrzymuje się dyplom w zależności od specjalności. Program i warunki przyjęcia wysyłane są bezpłatnie.

Korespondentka-Stenotypistka

rutynowana, biegle stenografująca, mogąca samodzielnie korespondować

POSZUKIWANA

przez większe tutejsze przedsiębiorstwo. Znajomość języka niemieckiego pożądana. Oferty sub: „Samodzielna”.

Rutynowana stenotypistka

niemiecko-polska przyjmie posadę na pół dnia. Zgłoszenia pod „3 A.” do admin. „Republiki”.

Młodych inteligentnych pracowników (czek)

poszukuje poważna firma. Zgłoszenia: Przejazd 6 m. 1. od 10 rano.

Motor elektryczny

50 H.P. w dobrym stanie poszukiwany do kupna. Oferty sub: „50 H.P.”.

Pończochy jedwabne

i inne, suknie trikotinowe i t. p. przy muje do reperacji. ul. 6-go Sierpnia 76, III piętro. Tanio, bo w prywatnym mieszkaniu.

MATURYSTKA, wybitnie zdolna, inteligentna; szybko orientująca się, pisze biegle na maszynie, zna buchalterję, posiada praktykę biurową — poszukuje posady. Wymagania skromne. Oferty sub: „O. P. R.” 30

SAMOCOHODY RENAULT

landolety używane w dobrym stanie na chodzie okazjynie do sprzedania. Warszawa „Wartax” Rybaki 6.

PROSZEK OD BÓLU GŁOWY (zawiera) DLA DOROSŁYCH (zawiera) **KOZALSKINA** LABOR CHEM-FARMAC „AP. KOWALSKI” WARSZAWA PIŁUDOWA 5

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet dentystyczny przy Górnym Ryнку Plotkowska 294, tel. 22-89

CZY WIESZ,

że tylko u nas możesz dostać na dogodnie raty miesięczne RADJO 3 LAMPOWE 395 zł.

WSZELKI BÓL GŁOWY

WYROBU LABORATORIUM przy aptece ST. HAMBURGA i S-ki w Łodzi, Główna 50

Gabinet Kosmetyki

Z. SZWALBE, Zielona 17 Usuwanie wszelkich defektów cery.

Radiola

Piotrkowska 88 telefon 5-34. Rad o aparaty i części.

Dr. L. Pikielny urolog

(choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych). Przyjmuje od 12.30 do 2 w lecznicy „Zdrowe”

Dr. M. Wajnberg

chor. nerwowe ul. Żeromskiego 25, tel. 72-21

Tartak i młyn parowy

poszukuje wspólnika z kapitałem do obrotu ewentualnie KIEROWNIKA

Poszukiwany Dom

lub pół domu w śródmieściu. Rozpędzam gotówka od 15 000 do 20 000 dolarów.

Dr. Różaner Dzielna Nr 9, Tel. Nr 28-98. Specjalista chorób skórnych

Doktor Ludwik FALK Nawrot 7, telef. 28-07

Dr. Łagunowski Choroby skórne weneryczne i moczopiętlowe

Dr. med. J. Pił ul. Żeromskiego 36

Dr. med. J. Pił przy Zielon. Ryнку Chor. nerwowe i wewnętrzne

Dr. SOŁOWIEJCZYK Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. med. 7 Datyner UROLOG choroby nerek pęcherza i dróg moczowych

Lekarz-Dentysta B. Markus-Nusbaumowa

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzedaż

KUPIE sklep z mieszkaniem. Dobrze zapłać. Oferty składać w adm. „Republiki” pod „K.”

Kursy Handlowe I. MANTINBANDA

w Łodzi, ul. Przejazd Nr. 12. Telefon 57-91. Wykłady w następnym półroczu rozpoczną się 15 lutego

Doktor Wołkowyski

Cegielniana 25. Telefon 26-87. Specjalista chorób skórnych, wenerycznych.

Dr. med. Felicja Rozen

choroby dzieci Przyjmuje od g. 12-2 pp. Cegielniana 2

Dr. med. Niewiażski

specjalista chorób skórnych i wenerycznych przeprowadził się do ul. Andrzeja 5

Dr. med. RAPEPORT

Urolog Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych

KARAKULOWE prześliczne palto sprzedam za bezcen.

NA RATY! Tanio! Najdłuższe terminy. Towary manufakturowe.

KRYNICA. Biuro Neubauera. Kupno-sprzedaz will, parcel.

UBIORY męskie, damskie, obuwie, swetry na wyplatę.

BIŻUTERIE kupuje Pełna wartość płace. Solidne traktowanie.

SPRZEDAM sklep jubilerski w Piotrkowie Tr z wyrobioną firmą.

PIANINA Sella i różne inne sprzedaje na raty firma Szturm.

DO WYNAJECIA pokój umeblowany dla jednego Pana.

PRZYJME 2-ch panów na mieszkanie ulica Gdańska nr. 21.

POKÓJ jednokłenny, widny, częściowo umeblowany.

DWA pokoje elegancko umeblowane z wygodami.

LADNY umeblowany pokój do wynajęcia dla inteligentnej osoby.

PRZYJME kawalerów na mieszkanie ul. Grabowa 30.

ODDAM duży pokój z osobnym wejściem Nowo - Targowa 7.

ELEGANCKI umeblowany frontowy pokój z dwóch okien.

DO WYNAJECIA pokój umeblowany przy inteligentnej rodzinie.

ELEGANCKO umeblowany pokój z wszelkimi wygodami.

POKÓJ słoneczny, ładnie umeblowany z wygodami.

POKÓJ front., dwukłenny, umeblow. z telefonem.

POSZUKUJE pokoju umeblowanego z niekrepującym wejściem.

POKÓJ umeblowany, słoneczny, możliwe z używalnością.

POKÓJ lub dwa, telefon, do oddania dla solidnego pana.

PRZYJME pana na mieszkanie, Kilińskiego 115.

GARAŻE do wynajęcia. Władomość. Tel. 51-53.

Posady

BYLI kierownik odlewni na prowincji poszukuje odpowiedniej pracy.

POTRZEBNI inteligentni sprzedawcy, sprzedawczyń, kwestarze.

POTRZEBNA inteligentna freblanka do 5-6-letniej dziewczyny.

SAMODZIELNY technik dentystyczny poszukuje posady.

POTRZEBNY pomocnik elektromontera Cegielińska 42.

POSZUKUJE inż. - agronoma w celu przerobienia kursu.

MŁODA gospodyni, znająca się na gospodarstwie.

POSZUKUJE wykwalifikowanej panny ze świadectwami.

POTRZEBNE są zaraz zdolne hafciarzki i zdolna podrepczna.

BIEGLA maszynistka ze znajomością buchalterji.

POTRZEBNY pierwszorzędny monter do zestawiania rowerów.

SNOWACZ na Konus maszynie poszukuje pracy.

MŁODA inteligentna panienka (izr.) poszukuje przedpołudniowej kondycji.

CH OPIEC do wózka ręcznego potrzebny. Majłlis. N.-Targowa 5.

POTRZEBNY porządny chłopiec na posyłki.

Nauka i wychowanie

NIEMIECKI gruntowny: gramatyka, literatura, konwersacja.

UDZIELAM lekcji elektrotechniki, fizyki, matematyki.

Przedstawicielstwa

większych fabryk na Pomorzu Poznańskiem i w. m. Gdańsk

Biuro Towarzystwa LOKATOR

Łódź, Piotrkowska 107. Tel. 41-56. czynne z d. 1 lutego 1929 r.

Rozmaite.

ZYCIE piękne! - Dziesięć cennych, pożytecznych książek

BEZINTERESOWNIE! Napisz imię, na zwisko, miesiąc urodzenia.

CHOROBY serca. Basadow. astma. Sanatorium „Salus”

PRZEZNACZENIE. Nadesłaj charakter pisma, zakomunikuj imię.

PRAGNIE się ożenić chrześcijanin, młody, podobno przystojny.

MASKARADOWE nowe kostjmy damskie, męskie

PANNA lat 31 ze sfery robotn inteligentna i gospodarna.

NAGRODY zł 100. Zaginął pies (suka) owczarek złoty

Zagubione dokum. ZOSTAŁA skradziona książeczka

HONIGSBERG Szulem zgubił karte odroczenia.

ZAGINAŁ weksel na zł. 50 wystawca H. Waserman.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Godziny przyjęć Redakcji 6-7 po poł. Telefon Administracji 22-14. Telefony Redakcji: 27-24, 36-43, 36-44.

Prenumerata „Ilustrowanej Republiki” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5.60 za odosłanie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 6.50, zagranicą zł. 10. „Express” i „Republika” wraz z odosłaniem 9.00 złotych

Wydawca: Władysław Polak. Redaktor: Wacław Smólski. W drukarni „Republiki” sp. z ogr. odp. Piotrkowska 49 i 64.